KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2020/1012

2020 m. vasario 24 d.

dėl valstybės pagalbos SA.48394 2018/C (ex 2017/N), kurią Rumunija iš dalies suteikė įmonei „Compania Națională a Uraniului“ (CNU) (pranešta dokumentu Nr. C(2020) 1069)

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 1069)

(Tekstas autentiškas tik rumunų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ir atsižvelgdama į jų pastabas ([1]),

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2016 m. rugsėjo 30 d. Komisija nusprendė neprieštarauti valstybės pagalbai, sudarytai iš šešių mėnesių 62 mln. RON (maždaug 13,1 mln. EUR ([2])) sanavimo paskolos, kurią Rumunija ketino suteikti įmonei „Compania Națională a Uraniului“ (toliau – įmonė CNU) ([3]). Tame sprendime (toliau – sprendimas dėl sanavimo pagalbos) Komisija laikėsi nuomonės, kad valstybės pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal Gaires dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (toliau – Sanavimo ir restruktūrizavimo gairės) ([4]). Kaip nurodyta sprendime dėl sanavimo pagalbos, Rumunijos valdžios institucijos įsipareigojo per šešis mėnesius nuo paskolos patvirtinimo pateikti Komisijai restruktūrizavimo planą, kaip nustatyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 3.1.2 skirsnyje (žr. sprendimo dėl sanavimo pagalbos 42 konstatuojamąją dalį).

(2) 2017 m. birželio 12 d. Rumunija pateikė įmonės CNU restruktūrizavimo planą (toliau – pradinis restruktūrizavimo planas), taip pat pranešdama apie ketinimą suteikti įmonei CNU 441 mln. RON (93 mln. EUR) restruktūrizavimo pagalbą. Nuo 2017 m. rugpjūčio 9 d. iki 2017 m. gruodžio 13 d. Rumunijos valdžios institucijos ir Komisija kelis kartus keitėsi informacija, Komisija pateikė kelis prašymus pateikti informaciją ir gavo Rumunijos valdžios institucijų atsakymus.

(3) 2018 m. gegužės 8 d. raštu Komisija Rumunijai pranešė apie savo sprendimą pradėti procedūrą dėl šios pagalbos, numatytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 108 straipsnio 2 dalyje.

(4) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) paskelbtas 2018 m. birželio 19 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([5]). Komisija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas dėl pagalbos, tačiau jokių pastabų negavo.

([1]) OL C 236, 2018 7 6, p. 6.

([2]) Šiame sprendime taikomas 2019 m. rugsėjo 17 d. valiutos kursas: 1 RON = 0,211 EUR ir, kai taikoma, 1 RON = 0,233 USD ir 1 USD = 0,906 EUR. Duomenys apie kitą valiutą nei RON pateikiami tik kaip informacija.

([3]) 2016 m. rugsėjo 30 d. Komisijos sprendimas, SA. 46312 (2016/N) – *Nacionalinės urano bendrovės „Compania Națională a Uraniului SA“ restruktūrizavimas* (OL C 236, 2018 7 6, p. 6).

([4]) Komisijos komunikatas „Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti“ (OL C 249, 2014 7 31, p. 1).

([5]) Žr. 2018 m. gegužės 8 d. Komisijos sprendimą SA.48394 (2017/N) – *Nacionalinės urano bendrovės „Compania Nationala a Uraniului“ (CNU) restruktūrizavimas* (OL C 236, 2018 7 6, p. 6.).

(5) Rumunijos valdžios institucijos savo pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą ir naują restruktūrizavimo planą (toliau – antras restruktūrizavimo planas) pateikė 2018 m. rugpjūčio 7 d. raštu.

(6) Per 2018 m. gruodžio 3 d. surengtą vaizdo konferenciją Komisija paprašė Rumunijos valdžios institucijų pateikti daugiau paaiškinimų dėl 2018 m. rugpjūčio 7 d. pateikto plano.

(7) 2018 m. gruodžio 20 d., 2019 m. vasario 14 d., 2019 m. kovo 20 d. Rumunijos valdžios institucijos pateikė Komisijai papildomų pastabų ir informacijos, o 2019 m. balandžio 19 d. – naują restruktūrizavimo planą (toliau – trečias restruktūrizavimo planas).

(8) 2019 m. birželio 24–25 d. Komisija taip pat susitiko su Rumunijos valdžios institucijomis jų prašymu.

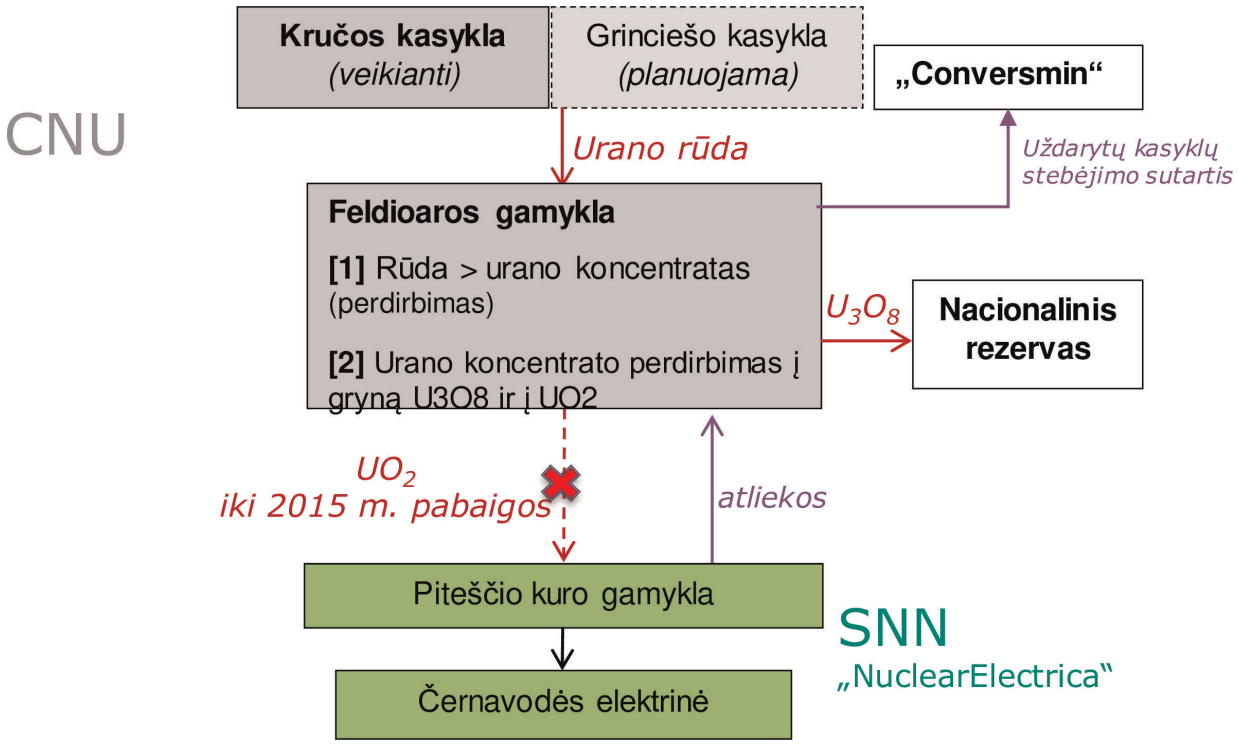
2. IŠSAMUS PAGALBOS APRAŠYMAS

2.1. Pagalbą gaunanti įmonė

2.1.1. *Įmonės CNU veikla*

(9) CNU yra Rumunijos įmonė, kurios būstinė yra Bukarešte. Ji eksploatuoja urano kasyklas ir gamina žaliavas branduolinei energijai gaminti Rumunijoje. Įmonė CNU išgauna urano rūdą, ją perdirba į urano koncentratą (angl. *yellow cake*), jį perdirba į gryną urano oktaoksidą (U_3O_8) ir galiausiai perdirba jį į urano dioksidą (UO_2). Įmonė CNU įsteigta 1997 m. kaip ribotos atsakomybės bendrovė, visiškai valdoma valstybės. 2017 m. įmonėje CNU buvo 772 darbuotojai.

(10) Įmonė CNU vykdo veiklą dviejose vietose. 2017 m. urano kasykloje, esančioje Kručos-Botošanio savivaldybėje (šalies šiaurės rytuose esanti Sučavos apskritis), dirbo 346 asmenys, o Feldioaros savivaldybėje (centrinėje šalies dalyje esanti Brašovo apskritis) esančioje perdirbimo gamykloje – 350 asmenų. Diagramoje pateikiami pagrindiniai pajamų šaltiniai pastaraisiais metais:

(11) Įmonė CNU tradiciškai turėjo du klientus – valstybės valdomą įmonę „National Society Nuclearelectrica SA“ (toliau – įmonė SNN), kuri pirko UO_2, kad galėtų gaminti kurą savo Černavodės atominei elektrinei, ir Nacionalinę valstybės rezervo ir specialiųjų problemų administraciją (toliau – ANRSPS), kuri pirko U_3O_8. Iš šių dviejų pirkėjų įmonė CNU gaudavo 95 % pajamų.

(12) Įmonė SNN įsteigta 1998 m. po Rumunijos energetikos sistemos pertvarkymo. Nuo 2013 m. ji yra įtraukta į Bukarešto vertybinių popierių biržos sąrašus. Įmonė SNN gamina elektros ir šilumos energiją naudodama branduolinę energiją Černavodės atominėje elektrinėje, o branduolinį kurą gamina Piteščio branduolinio kuro gamykloje FCN. Remiantis naujausiomis ataskaitomis, įmonės SNN kapitalo struktūra yra tokia: 82,49 % valdo Rumunijos valstybė per Energetikos ministeriją, 7,05 % – įmonė „Fondul Proprietatea SA“, 5,6 % – kiti juridiniai asmenys ir 4,8 % – fiziniai asmenys.

(13) Pagrindinis įmonės SNN valdymo organas yra visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris priima sprendimus strateginiais klausimais, įskaitant valdybos skyrimą ir atleidimą paprasta balsų dauguma, metinio biudžeto priėmimą, plėtros strategijos ir politikos patvirtinimą, taip pat sprendžia dėl investicijų ir kitų sandorių, kurių vertė didesnė nei 50 mln. EUR ([6]). Vykdomasis organas, kuriam pavesta valdyti įmonę SNN, yra valdyba, sudaryta iš septynių narių, iš kurių bent keturi turi būti nepriklausomi administratoriai. Valdyba yra atsakinga už sprendimus dėl sutarčių su urano tiekėjais, kurių vertė nesiekia 50 mln. EUR ribos.

2.1.2. *Įmonės CNU sunkumų priežastys*

(14) CNU klientūra nėra įvairi – įmonė labai priklauso nuo dviejų pirkėjų, ypač įmonės SNN, kuri užtikrina daugiau nei 80 % apyvartos. 2016 m. įmonė CNU prarado abu pagrindinius klientus, kai įmonė SNN sudarė sutartį su įmonės CNU konkurentu, o ANRSPS nesudarė tiekimo sutarties. 2015 m. gruodžio mėn. įmonė SNN nusprendė sudaryti UO_2 tiekimo sutartį paskelbdama konkursą tarp dviejų jos registruotų ir patvirtintų tiekėjų – įmonės CNU ir Kanados tiekėjo „Cameco“ – su šiuo ir buvo sudaryta sutartis. Įmonė CNU nerado alternatyvaus pirkėjo ir todėl nebegalėjo parduoti savo produkcijos.

(15) Rumunijos valdžios institucijų pateiktoje 1 lentelėje nurodyti įvairūs kainų pasiūlymai, kuriuos įmonės CNU ir „Cameco“ pateikė 2016–2018 m., dalyvaudamos įvairiuose įmonės SNN surengto konkurso etapuose. Įmonei SNN nusprendus pasirašyti pirmą sutartį su įmone „Cameco“, įmonės CNU pasiūlyta kaina buvo 72 % didesnė. Visuose paskesniuose įmonės CNU pasiūlymuose taip pat buvo nurodytos gerokai didesnės kainos nei įmonės „Cameco“ – nuo + 39 % iki + 99 %, todėl įmonė SNN pakartotinai pasirašydavo tiekimo sutartis su įmone „Cameco“.

1 lentelė

Įmonės SNN 120 tonų UO_2 (šešiems mėnesiams reikalingo kiekio) pirkimo procedūrų 2016–2018 m. apibendrinamoji lentelė

	Įmonės SNN sutarties pasirašymo data	Pirmo pristatymo pagal kiekvieną sutartį data	Įmonės „Cameco“ pasiūlymas	Įmonės CNU pasiūlymas	Įmonių CNU ir „Cameco“ pasiūlytų kainų skirtumas
1	2016 01 29	2016 03 04	[…] USD * (≈ […] RON)	[…] RON	+ 72 %
2	2016 07 08	2016 09 15	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 39 %
3	2016 12 23	2017 02 15	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 52 %
4	2017 06 06	2017 08 21	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 85 %
5	2018 01 05	2018 02 26	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 77 %

([6]) Žr. įmonės SNN įstatus, kurie skelbiami adresu http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2014/08/engl-act-const1.pdf.

6	2018 07 19	2018 09 17	[…] USD (≈ […] RON)	[…] RON	+ 99 %

Šaltinis: 2018 m. gruodžio 20 d. Rumunijos pateiktas atsakymas.
* Konfidenciali informacija.

(16) Todėl įmonė CNU gavo pajamų tik iš nedidelės netiesioginės veiklos, pavyzdžiui, paslaugų sutarties su įmone SNN dėl atliekų tvarkymo, ir jos pajamos gerokai sumažėjo. Kaip matyti iš 2 lentelės, bendros įmonės pajamos sumažėjo nuo 110,8 mln. RON (23,4 mln. EUR) 2015 m. iki 15,2 mln. RON (3,2 mln. EUR) ir jų nepakako įmonės CNU išlaidoms padengti 2016 m.

(17) Iki staigaus pardavimo pajamų sumažėjimo 2016 m. įmonė CNU jau buvo patyrusi palyginti didelių veiklos nuostolių 2014 ir 2015 m. Prastus įmonės CNU veiklos rezultatus iš dalies paaiškina laipsniškas urano išteklių išsekimas Kručos-Botošanio kasykloje. Vykdydama kasybos darbus, įmonė CNU patiria didelių eksploatavimo sąnaudų, nes jai trūksta lėšų keliams prižiūrėti, transportavimo atstumai didėja dėl senkančio telkinio ir nepakankamo požeminių įrenginių modernizavimo.

(18) Įmonei CNU taip pat nepakanka finansinių išteklių naujam urano rūdos telkiniui, aptiktam Tulgešo-Grinciešo vietovėje, eksploatuoti ir Feldioaros gamyklai atnaujinti.

(19) Galiausiai didėja ir įmonės CNU komunalinių paslaugų sąnaudos, kasybos mokesčiai ir papildomi mokesčiai (aplinkosaugos mokestis).

2 lentelė

Atrinkti 2014–2023 m. finansiniai duomenys pagal pirmą restruktūrizavimo planą

(mln. RON)

	2014–2016 m.			Restruktūrizavimo laikotarpis					Po restruktūrizavimo	
Rodiklis	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017-m.	2018-m.	2019-m.	2020-m.	2021-m.	2022-m.	2023 m.
Iš viso pajamų	142,9	110,8	15,2	210,0	193,9	193,9	193,9	193,9	196,8	196,8
Iš viso išlaidų	246,3	254,2	109,1	188,0	191,0	184,6	186,9	189,4	189,4	189,4
Pelnas/ Nuostolis	–104,7	–143,4	–93,9	18,5	2,6	7,9	5,9	3,8	6,2	6,2
EBITDA	–60,5	–95,1	–54,3	64,5	44,7	43,2	41,8	39,7	42,1	42,1

2.2. **Urano kasyba ir branduolinio kuro koncentratai**

(20) Įmonė CNU daugiausia gamina dviejų rūšių produktus: urano koncentratą (kuriame yra didelė U_3O_8 koncentracija) ir (nesodrintąjį) UO_2.

(21) Urano koncentratas yra standartinė biržos prekė, kuria prekiaujama visame pasaulyje santykinai skaidriomis kainomis ir sąlygomis. Urano koncentratą, kuris yra pagrindinis nesodrintojo ir sodrintojo UO_2 gamybos produktas, gamina ir juo prekiauja ne Europos įmonės (pavyzdžiui, „Cameco“), taip pat Europoje registruotos įmonės, pavyzdžiui, „Orano“ (anksčiau – „Areva“), „RioTinto“ arba „BHP Billiton“. Be to, nauji šios rinkos dalyviai šiuo metu vykdo įvairius naujų kasybos projektų Ispanijoje, Suomijoje ir Vengrijoje plėtros etapus ([7]).

(22) Rumunija visų pirma nurodė, kad 2017 m. gegužės mėn. įmonė „Orano“ spontaniškai pasisiūlė tiekti įmonei CNU urano koncentratą iš kasyklos Nigeryje. Įmonė „Orano“ būtų nurodžiusi galinti tiekti visą urano koncentrato kiekį, kurio įmonei CNU reikia UO_2 gamybai, kad įmonė SNN jį galėtų naudoti abiejuose Černavodės atominės elektrinės reaktoriuose ([8]).

([7]) Informacija, 2019 m. rugsėjo 23 d. rasta adresu https://www.wise-uranium.org/upeur.html.
([8]) Rumunijos valdžios institucijų pateiktos medžiagos, nurodomos kaip rašto Nr. 121321/DV/8.12.2018 priedas, 12.2 punktas.

(23) Kalbant apie U_3O_8 perdirbimą į UO_2, įmonės „Cameco“ ir CNU realiai konkuruoja dėl atominių elektrinių, kuriose taikoma technologija CANDU. Be to, bet kuri įmonė, šiuo metu gaminanti sodrintajam uranui skirtus urano junginius, iš kurių gaminamas branduolinis kuras, pavyzdžiui, įmonė „Orano“ (anksčiau – „Areva“), turi technologinių pajėgumų ir gali būti suinteresuota bei nuspręsti ateityje patekti į šią rinką ir pasiūlyti pakaitinį produktą. Remiantis viešai skelbiama informacija, įmonė „Orano“ šiuo metu pertvarko savo pramoninį procesą Malvezi gamykloje, kad galėtų tarptautinėje rinkoje parduoti nesodrintąjį UO_2, kuris yra vienas iš jos tarpinių produktų ([9]). Be to, yra ir alternatyvių šiuo metu veiklą vykdančių (nesodrintojo) UO_2, skirto technologijai CANDU, tiekėjų, pavyzdžiui, įmonės „Dioxitek“ (Argentina), CNNC (Kinija), PAEC (Pakistanas), NFC (Indija).

2.3. **Pradinis CNU restruktūrizavimo planas**

(24) Komisijai priėmus sprendimą dėl sanavimo pagalbos, kuriuo patvirtinta 62 mln. RON (13,1 mln. EUR) paskola ([10]), 2017 m. birželio 12 d. Rumunija pateikė pradinį restruktūrizavimo planą iki 2021 m.

(25) Pradiniame restruktūrizavimo plane visos restruktūrizavimo išlaidos sudarė 941 mln. RON (198,5 mln. EUR) (išsamus suskirstymas pateiktas sprendimo pradėti procedūrą 22 konstatuojamojoje dalyje). Rumunijos teigimu, šios restruktūrizavimo išlaidos turėjo būti finansuojamos 441 mln. RON (93,0 mln. EUR) valstybės pagalbos lėšomis ir 500 mln. RON (105,5 mln. EUR) nuosavu įmonės CNU įnašu ([11]) (t. y. maždaug 53 % restruktūrizavimo išlaidų).

(26) Restruktūrizavimo pagalbą, apie kurią pranešta, sudarė šios penkios pagalbos priemonės:

a) 62 mln. RON (13,1 mln. EUR) sanavimo pagalbos pertvarkymas į restruktūrizavimo pagalbą;

b) 75,5 mln. RON (15,9 mln. EUR) dotacija;

c) 77 mln. RON (16,2 mln. EUR) skolos nurašymas;

d) 213 mln. RON (44,9 mln. EUR) veiklos subsidija;

e) įmonės CNU skolos –13,3 mln. RON (2,8 mln. EUR) (2017 m. kovo 30 d. duomenimis) – pertvarkymas į Rumunijos valstybės akcijas.

(27) Nuosavą įnašą į pradinio restruktūrizavimo plano išlaidas sudarė keturi pagrindiniai įmonės CNU pajamų šaltiniai (išsami informacija pateikta sprendimo pradėti procedūrą 20 konstatuojamojoje dalyje):

a) įvairios U_3O_8 tiekimo sutartys su ANRSPS;

b) daugiametė UO_2 teikimo įmonei SNN nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. sutartis;

c) daugiametė sutartis su įmone SNN dėl reikalavimų neatitinkančių gamtinių medžiagų, kurių sudėtyje yra urano, perdirbimo;

d) įvairios sutartys su įmone „Conversmin SA“ dėl uždarų urano kasyklų apsaugos, uždarymo, aplinkos atkūrimo ir stebėsenos.

2.4. **Priežasčių, dėl kurių buvo pradėta procedūra, aprašymas**

(28) Sprendime pradėti procedūrą Komisija laikėsi nuomonės, kad Rumunijos ketinimai skirti viešąjį finansavimą įmonės CNU restruktūrizavimo planui paremti yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį.

([9]) https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, p. 13.

([10]) 2016 m. spalio 5 d. Rumunijos valstybė suteikė sanavimo pagalbos paskolą per savo atstovą – Energetikos ministeriją – pagal Nepaprastąjį Vyriausybės nutarimą Nr. 65/2016, kuriuo nustatomas teisinis pagrindas individualiai teisėtai pagalbai suteikti, siekiant sanuoti Nacionalinę urano bendrovę (2016 m. spalio 11 d. Oficialusis leidinys Nr. 801). Pagal sanavimo paskolos sutartį palūkanos sudarė 6,92 %, o paskola buvo išmokėta dviem dalimis: 47,2 mln. RON 2016 m. lapkričio 5 d. ir 13 167 550,53 RON 2017 m. kovo 30 d. 2017 m. liepos 19 d. palūkanų norma padidinta nuo 6,92 % iki 11,08 % Šaltinis: www.cdep.ro/interpel/2018/r1405B.pdf

([11]) Pranešimo formos III.B dalies 5.1.B punktas.

(29) Kadangi įmonė CNU atitiko sunkumų patiriančios įmonės kriterijus pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 20 punktą, restruktūrizavimo pagalbos suderinamumas buvo analizuojamas remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis. Atlikusi preliminarų vertinimą, Komisija pareiškė abejonių, ar pirmiau aprašytos priemonės yra suderinamos su Sanavimo ir restruktūrizavimo gairėmis. Šios abejonės apibendrintos 30–46 konstatuojamosiose dalyse (išsami informacija nurodyta sprendimo pradėti procedūrą 44–70 konstatuojamosiose dalyse).

2.4.1. *Abejonės dėl įmonės CNU nuosavo įnašo į restruktūrizavimo planą dydžio*

(30) Komisijai kilo abejonių, ar Rumunijos siūlomi finansavimo šaltiniai yra reikšmingas, tikras ir faktinis nuosavas įnašas, kuriam neskirta pagalba ir kuris yra ne mažesnis kaip 50 %, todėl ji laikėsi preliminarios nuomonės, kad pradinis restruktūrizavimo planas neatitinka pagrindinių Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių reikalavimų dėl nuosavo įnašo.

(31) Pirma, dėl tikro ir faktinio nuosavo įnašo pobūdžio Komisija padarė preliminarią išvadą, kad nė vienas iš keturių 27 konstatuojamojoje dalyje išvardytų nuosavo įnašo šaltinių neatitiko šio kriterijaus. Remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 63 punktu, į nuosavą įnašą neįtraukiamas ateityje laukiamas pelnas, pavyzdžiui, pinigų srautas. Dėl Rumunijos pateiktų sutarčių Komisija pažymėjo, kad buvo įvykdytos tik nedidelės vertės sutartys, o ir tai tik iš dalies.

(32) Antra, dėl reikalavimo, kad nuosavas įnašas būtų be pagalbos, Komisija preliminariai padarė išvadą, kad lemiama „imk arba mokėk“ UO_2 tiekimo sutartis su įmone SNN, kuri turėjo sudaryti maždaug 80 % įmonės CNU apyvartos, greičiausiai nėra sudaryta rinkos sąlygomis. Remiantis skelbiamais rinkos duomenimis, sutartyje numatyta 623 RON/kg_U (131 EUR/kg_U) (t. y. 423 RON/kg_U be subsidijos) ir atitinkamai 110 USD/kg_U (100 EUR/kg_U) (be subsidijos) kaina 64 % viršytų numatomą rinkos kainą (67 USD/kg_U arba 61 EUR).

(33) Be to, Komisijai kilo abejonių, ar visi kiti siūlomi nuosavo įnašo šaltiniai buvo be pagalbos, nes šie įnašai iš tikrųjų kildinami iš numatomų sudaryti sutarčių su viešojo administravimo institucijomis ir valstybės valdomomis įmonėmis. Visų pirma, Rumunija neįrodė, kad viešasis subjektas ANRSPS pasirašys numatomas sutartis su įmone CNU rinkos kainomis ir kad kita numatoma sutartis su įmone SNN dėl reikalavimų neatitinkančių medžiagų perdirbimo bus sudaryta rinkos sąlygomis, pvz., palyginti su kitomis tipinėmis šio sektoriaus tiekimo sutartimis.

(34) Trečia, remiantis Rumunijos pateikta informacija, nė vienas rinkos investuotojas ar skolintojas nerėmė plano ir neketino to daryti. Rumunija negalėjo pateikti Komisijai jokių patvirtinančių požymių, pavyzdžiui, ketinimų protokolo, iš kurių būtų matyti galimo rinkos investuotojo susidomėjimas pasitikėti, remti ir finansuoti restruktūrizavimo planą, apie kurį buvo pranešta, ir kurie tokį susidomėjimą patvirtintų.

(35) Galiausiai Komisijai taip pat kilo abejonių dėl Rumunijos pateikto argumento, kad ilgalaikio turto pardavimas taip pat būtų nuosavo įnašo šaltinis. Nebuvo aišku, kokia galėtų būti tokio turto rinkos vertė, pardavimo terminas ir, svarbiausia, kiek toks pardavimas galėtų būti sėkmingai įvykdytas restruktūrizavimo laikotarpiu.

2.4.2. *Abejonės dėl ilgalaikio įmonės CNU gyvybingumo atkūrimo*

(36) Komisijai taip pat kilo abejonių, ar pradinis restruktūrizavimo planas padės atkurti įmonės CNU gyvybingumą restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje. Iš tikrųjų nebuvo nustatyta, kad įmonė CNU užtikrintų pakankamą grąžą ir galėtų toliau veikti rinkoje be papildomos pagalbos.

(37) Pirma, Komisija pažymėjo, kad Rumunija nepateikė prašomo pagrindinių restruktūrizavimo laikotarpio ekonominių rodiklių rinkinio ir duomenų apie kiekvienos pagrindinės dabartinės ar numatomos veiklos (Kručos-Botošanio kasykloje, Feldioaros gamykloje, Tulgešo-Grinciešo kasykloje) pelningumą ir gamybos sąnaudas. Bet kuriuo atveju pateikta suvestinė informacija neįrodė, kad restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje bus atkurtas ilgalaikis įmonės CNU gyvybingumas.

(38) Antra, įmonės CNU pelningumas išliko mažas, net atsižvelgus į kainų subsidiją, kuri turėjo padengti įmonės gamybos sąnaudų ir UO_2 rinkos kainos skirtumą ir kurią Rumunija laikė valstybės pagalba. Kadangi restruktūrizavimo laikotarpiu nebuvo numatyta laipsniškai mažinti šią pagalbą, Komisija padarė preliminarią išvadą, kad be papildomų patvirtinamųjų įrodymų vis tiek abejotina, ar įmonė CNU bus gyvybinga pasibaigus restruktūrizavimo laikotarpiui, jeigu nebus suteikta daugiau valstybės subsidijų veiklai.

(39) Trečia, Komisijai kilo abejonių dėl Rumunijos valdžios institucijų nurodytų gamybos išlaidų atlikus investicijas į naują Tulgešo-Grinciešo kasyklą. Visų pirma, Komisija pabrėžė, kad Rumunija nepateikė jokio investicinio tyrimo, kuriame būtų patvirtinta tariama U_3O_8 gamybos sąnaudų suma (460 RON/kg_U (97 EUR/kg_U) ([12]), ir pažymėjo, kad šis įvertis gerokai viršija faktinę rinkos kainą, kuri 2018 m. vasario mėn. pabaigoje sudarė 22 USD/lb (20 EUR/lb) ([13]).

(40) Be to, Komisija taip pat pažymėjo, kad Rumunijos pateiktos urano kainų prognozės, skirtos pagrįsti investicijų į naują kasyklą perspektyvumą, buvo pasenusios ir nepatikimos, todėl kilo abejonių dėl naujos kasyklos gyvybingumo. Kadangi Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 51 punkte nurodyta, kad gyvybingumo atkūrimas neturi priklausyti nuo optimistinių prielaidų dėl išorės veiksnių, kaip antai kainų svyravimo, Komisijai taip pat kilo abejonių, ar yra vykdomas šis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių punktas.

2.4.3. *Abejonės dėl kompensacinių priemonių*

(41) Šiuo atžvilgiu Komisija pažymėjo, kad Rumunija numatė tik dvi elgesio priemones. Remiantis pradiniu restruktūrizavimo planu, restruktūrizavimo laikotarpiu įmonė CNU neįsigytų kitų įmonių akcijų ir neviešintų pagalbos parduodama produktus. Tačiau, kadangi nebuvo numatyta jokių prasmingų ir aiškių struktūrinių priemonių, Komisijai kilo abejonių, ar siūlomos kompensacinės priemonės pakankamai mažino galimos pagalbos neigiamą poveikį konkurencijai.

(42) Visų pirma, paneigdama Rumunijos tvirtinimą, kad Europoje nėra produkto, kurį tiekia įmonė CNU, rinkos ir todėl nereikės jokių papildomų kompensacinių priemonių, Komisija pateikė keletą argumentų.

(43) Visų pirma, Komisija pažymėjo, kad nors šiuo metu jokia kita Europos įmonė, išskyrus CNU, neišgauna urano rūdos ES, ES yra aktyvių bendrovių, kurios importuoja urano junginius, siekdamos juos tiekti perdirbimo gamykloms ir galiausiai gaminti branduolinį kurą. Taip, pavyzdžiui, yra įmonės „Orano“ (anksčiau – „Areva“), kuri vykdo kasybos veiklą ne ES šalyse (Nigeryje) ir importuoja urano junginius į ES, atveju: taigi rinka yra atvira konkurencijai. Be to, Ispanijoje ir Suomijoje buvo rasta urano kasybos telkinių ir paskelbta, kad 2018–2019 m. bus vykdoma nauja veikla arba bus ketinama vykdyti naują veiklą.

(44) Antra, dėl perdirbimo veiklos Komisija pažymėjo, kad šiuo metu tik įmonė „Cameco“ tiekia nesodrintąjį UO_2 technologiją CANDU taikančioms atominėms elektrinėms ES, tačiau šios rinkos yra atviros konkurencijai ir bet kuri įmonė gali būti suinteresuota bei nuspręsti ateityje patekti į rinką arba pasiūlyti kitur įsigytų pakaitinių produktų. Be įmonės „Cameco“, technologijai CANDU reikalingą nesodrintąjį UO_2 taip pat gali siūlyti užsienio tiekėjai, pavyzdžiui, iš Kinijos ar Indijos.

(45) Trečia, Komisija taip pat pažymėjo, kad Rumunija savo pradiniame restruktūrizavimo plane pateikė keletą prieštaraujančių teiginių, užsimindama, kad įmonė CNU sieks plėsti savo klientų portfelį už Rumunijos ribų, kartu tvirtindama, kad Europoje nėra produkto, kurį tiekia įmonė CNU, rinkos ir todėl kompensacinės priemonės nebus reikalingos.

(46) Todėl Komisija padarė preliminarią išvadą, kad: i) yra faktinė konkurencija urano *gavybos* veiklos srityje, o ii) vėliau gali atsirasti konkurencija urano *perdirbimo* veiklos srityje. Todėl Rumunijos pasiūlytos elgesio priemonės atrodo nepakankamos, o konkurencijos iškraipymui sumažinti yra būtinos struktūrinės kompensacinės priemonės.

3. **RUMUNIJOS PASTABOS**

(47) Pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą Rumunija pateikė naujos informacijos ir keletą pastebėjimų bei antrą restruktūrizavimo planą, jie aptariami toliau.

([12]) Remiantis specializuota svetaine, U_3O_8 kainos sudarė maždaug 120 USD/kg_U arba 46 USD/lb, kai 1 kg_U = 2,59979 lb: http://www.uranium.info/unit_conversion_table.php.

([13]) Informacija, 2018 m. kovo 22 d. rasta adresu https://www.uxc.com/p/prices/UxCPrices.aspx.

3.1. **Rumunijos pastabos dėl Euratomo sutarties taikymo**

(48) Rumunijos valdžios institucijos nurodė, kad restruktūrizavimu prisidedama vykdant įsipareigojimus, kuriuos jos prisiėmė pagal Euratomo sutartį dėl branduolinės saugos, visų pirma:

a) kasyklų užtvindymo prevenciją,

b) kontroliuojamą požeminio ir tvenkinių vandens išleidimą,

c) kasyklų ir tvenkinių vandens, kuriame urano, radžio ir įvairių druskų kiekis yra didesnis, nei leidžiama pagal aplinkosaugos taisykles, dezinfekavimą ir nukenksminimą, o tai tikriausia turės ypač rimtų padarinių aplinkai ir gyventojams, įskaitant įmonės patalpas ir įrangą,

d) Černavodės atominės elektrinės blokams eksploatuoti reikalingo branduolinio kuro gamybos žaliavų tiekimo saugumą, įskaitant vietos branduolinio kuro ciklo išlaikymą, kuriuo prisidedama prie energetinio saugumo Rumunijoje užtikrinimo,

e) urano atsargų valdymą, objektų, kuriuose buvo vykdomi kasybos ir (arba) urano gavybos darbai, uždarymą, branduolinių vienetų išsaugojimą, eksploatavimo nutraukimą, žalinimo darbų vykdymą, aplinkos ir gyventojų veiksnių stebėjimą po uždarymo, sudėtingą ir ilgalaikę veiklą ir procesus, skirtus vengti radioaktyvaus užteršimo, kasyklų uždarymą, žalinimą, stebėjimą po uždarymo.

f) Rumunija taip pat mano, kad įmonei CNU tenka esminis vaidmuo užtikrinant energijos tiekimo saugumą Rumunijoje ir išlaikant jos vertingą patirtį bei dideles investicijas į įmonės CNU įrangą, technologijas ir licencijas, kurios kitu atveju galėtų būti prarastos ([14]). Rumunija mano, kad vietos kasyba yra saugiausias būdas užtikrinti branduolinės energijos gamybos tiekimo grandinę, ir tvirtina, kad įmonė CNU yra unikali UO_2 tiekėja ES, galinti veiksmingai ir stabiliai užtikrinti įnašą į branduolinio kuro gamybą Černavodės branduoliniuose reaktoriuose ([15]).

3.2. **Antras restruktūrizavimo planas**

(49) Rumunija visų pirma pabrėžė, kad iš antro restruktūrizavimo plano buvo pašalintos trys iš penkių pagalbos priemonių, nurodytų pradiniame restruktūrizavimo plane, t. y. priemonės c, d ir e, kaip apibūdinta 26 konstatuojamojoje dalyje, ir dėl to gerokai sumažėjo pagalba, kurią buvo ketinama skirti, – nuo 440,8 mln. RON (93,0 mln. EUR) iki 125,1 mln. RON (26,4 mln. EUR). Likusias pagalbos priemones sudarytų 60,4 mln. RON (12,7 mln. EUR) sanavimo pagalbos pertvarkymas ir 64,8 mln. RON (13,7 mln. EUR) dydžio dotacija.

(50) Restruktūrizavimo išlaidos taip pat būtų sumažėjusios nuo 941 mln. RON (198,5 mln. EUR) iki 250,3 mln. RON (52,8 mln. EUR), iš kurių, Rumunijos tvirtinimu, įmonė CNU būtų padengusi 50 %, t. y. 125,1 mln. RON (26,4 mln. EUR).

(51) Pagal šį antrą restruktūrizavimo planą įmonė CNU pradėtų naują bendradarbiavimą su įmone SNN. Šiomis aplinkybėmis Rumunija laikėsi nuomonės, kad Komisijos abejonės, išreikštos sprendimo pradėti procedūrą 47–50 konstatuojamosiose dalyse, dėl galimos valstybės pagalbos, įtrauktos į numatomos sutarties su įmone SNN kainą, tapo nereikšmingos, nes atitinkama sutartis nebebūtų sudaroma. Rumunija paaiškino, kad, nutraukusi sutartį su įmone CNU ir taip iš dalies prisidėjusi prie įmonei CNU kilusių finansinių sunkumų, įmonė SNN pradėjo pirkti žaliavą iš Kanados bendrovės „Cameco“. Tačiau buvo laikoma, kad pasikliauti vieninteliu tiekimo šaltiniu yra rizikinga ilguoju laikotarpiu, todėl įmonė SNN pateikė pirkimo įvairinimo strategiją.

(52) Įmonės SNN visuotinis susirinkimas patvirtino šią strategiją 2018 m. gegužės mėn. ir aiškiai nurodė, kad įmonė CNU bus perdirbimo paslaugų tiekėja. Rumunija paaiškino, kad, remiantis šia strategija, bus išvengta priklausomybės nuo vieno tiekėjo, o atitinkamos rizikos bus išvengta tarptautinėse rinkose vietoje UO_2 perkant U_3O^8, kurį perdirbs įmonė CNU, o pagamintas UO_2 bus naudojamas branduolinio kuro gamybai. Įmonių SNN ir CNU santykiai apimtų U_3O_8 perdirbimą ir saugojimą įmonės CNU patalpose bei U_3O_8 tiekėjų kvalifikacinę atranką: prieš organizuojant kvalifikuotiems U_3O_8 tiekėjams skirtus konkursus, įmonė CNU iš tikrųjų turėtų atlikti jų kvalifikacinę atranką, nes įmonė SNN neturi tam reikalingos kompetencijos.

([14]) 2019 m. balandžio 19 d. Rumunijos pateikta informacija, IV.3 skyrius. Restruktūrizavimo plano iv punktas.
([15]) 2019 m. balandžio 19 d. Rumunijos pateikta informacija, IV.3 skyrius. Restruktūrizavimo plano iv punktas.

(53) Vėliau Rumunija priėmė įstatymą, kuriais reglamentuojami principai, kuriais grindžiama Rumunijos nacionalinė strategija, susijusi su integruoto branduolinio ciklo išlaikymu, branduoliniam kurui, kuris naudojamas Černavodės branduolinės elektrinės blokams eksploatuoti, gaminti skirtų žaliavų tiekimu ([16]) (toliau – Įstatymas Nr. 193/2018). Įstatymu Nr. 193/2018 nustatyta, kad įmonė CNU turi išimtinę teisę gaminti UO_2 miltelius Rumunijos teritorijoje, o įmonė SNN šį produktą pirks tik iš įmonės CNU, išskyrus tuos atvejus, kai įmonė CNU negalės pristatyti reikiamų kiekių. Kriterijai ir metodai, taikomi nustatant ir derinant reguliuojamas U_3O_8 kvalifikavimo, laikymo ir perdirbimo paslaugų kainas ir įmonės CNU tiekiamo UO_2 kainas, turi būti nustatomi remiantis faktinėmis CNU sąnaudomis, vadovaujantis Vyriausybės nutarimu, kuris vis dar buvo svarstomas, kai Rumunija pateikė antrą restruktūrizavimo planą (daugiau informacijos apie šį teisės aktą pateikta 63 konstatuojamojoje dalyje) ([17]). Rumunija tikėjosi, kad pagal antrą restruktūrizavimo planą sutartis tarp įmonių CNU ir SNN įsigalios nuo 2018 m.

(54) 2018 m. birželio 22 d. įmonė CNU pasiūlė pristatyti […] t_u UO_2 […] RON/kg_U (be PVM), t. y. […] EUR/kg_U, kaina. 2018 m. liepos 17 d. įmonė SNN nurodė įmonei CNU, kad dėl pasiūlytos vieneto kainos įmonei CNU nebus pateiktas pirmas […] t_U UO_2 užsakymas. 2018 m. liepos 19 d. įmonės CNU ir SNN pasirašė preliminarųjį susitarimą, pagal kurį įmonė CNU turėtų tiekti UO_2 įmonei SNN.

(55) 2018 m. lapkričio mėn. įmonės SNN ir CNU sudarė tvirtą sutartį dėl […] t_U UO_2 įsigijimo […] RON/kg ([…] EUR/kg) kaina (bendra […] mln. RON ([…] mln. EUR suma) (be PVM)) pagal pirmiau minėtą preliminarųjį susitarimą ([18]).

3.3. **Trečias restruktūrizavimo planas**

(56) Po 2018 m. gruodžio 3 d. vaizdo konferencijos su Komisija, skirtos antram restruktūrizavimo planui aptarti, Rumunija pateikė trečią restruktūrizavimo planą, pakeitusį visus ankstesnius restruktūrizavimo planus, apie kuriuos buvo pranešta.

(57) Trečiame restruktūrizavimo plane liko tik dvi iš penkių pradinių pagalbos priemonių, kurių suma mažesnė, palyginti su pradiniu restruktūrizavimo planu. Likusios priemonės sudaro 178,3 mln. RON (37,6 mln. EUR) ir apima: i) sanavimo pagalbos pertvarkymą į 60,4 mln. RON (12,7 mln. EUR) restruktūrizavimo pagalbą ir ii) 64,8 mln. RON (13,7 mln. EUR) dotaciją, skirtą įmonės CNU investicijoms, įskaitant Tulgešo-Grinciešo kasyklos eksploatavimo pradžią. Numatyta nauja 53,1 mln. RON (11,2 mln. EUR) subsidija, skirta Kručos-Botošanio kasyklos uždarymo išlaidoms finansuoti.

(58) Rumunija nurodė, kad visos 356,4 mln. RON (75,2 mln. EUR) restruktūrizavimo išlaidos, nurodytos 3 lentelėje, bus iš dalies finansuojamos restruktūrizavimo pagalba ir įmonės CNU 178,1 mln. RON (37,6 mln. EUR) įnašu, kurį sudarys būsimos įmonės pajamos.

3 lentelė

Restruktūrizavimo išlaidos ir finansavimas

Numatomos restruktūrizavimo išlaidos	Išlaidų sumos	Valstybės pagalba	Įnašas iš CNU nuosavų išteklių
Sanavimo pagalbos pertvarkymas į restruktūrizavimo pagalbą	60,4	60,4	
Laipsniškas Kručos-Botošanio kasyklos uždarymas	**106,0**	53,1	52,9
Tulgešo-Grinciešo kasyklos eksploatavimo pradžia	(…)	(…)	(…)
Pagerinta kasybos atliekų perdirbimo technologija, taikoma Feldioaros gamykloje	(…)	(…)	(…)

([16]) Įstatymas Nr. 193/2018, priimtas 2018 m. liepos 19 d. ir paskelbtas 2018 m. liepos 23 d. Oficialiajame leidinyje Nr. 640.

([17]) Vyriausybės nutarimas Nr. 126/2019, kuriuo patvirtinami reguliuojamų kainų, susijusių su urano oksido kvalifikavimo, laikymo ir perdirbimo paslaugomis, nustatymo ir derinimo kriterijai ir būdai, taip pat Nacionalinės urano bendrovės teikiamo urano dioksido kainos Rumunijos teritorijoje, priimtas 2019 m. kovo 5 d. ir paskelbtas 2019 m. kovo 6 d. Oficialiajame leidinyje.

([18]) Žr. straipsnį spaudoje, paskelbtą adresu https://www.focus-energetic.ro/nuclearelectrica-incheie-iar-contract-cu-cnu-pentru-uraniu-54071.html. Taip pat žr. įmonės SNN metinės 2018 m. ataskaitos 36 puslapyje pateiktą pastabą nurodant dvi tiekimo sutartis, sudarytas su įmonėmis „Cameco“ ir CNU, http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2019/02/SNN_RO_Raport-Anual-CA-2018.pdf. Ši tvirta sutartis atitiko įmonės CNU pasiūlymą dėl didesnio kiekio ir pradinės kainos, kuri buvo 99 % didesnė už įmonės „Cameco“ kainą, nurodytą 1 lentelės 6 eilutėje.

Pagerintas urano atliekų iš nusodinimo tvenkinių naudojimas	(…)	(…)	(…)
Pagerintas urano atliekų iš neveikiančių sąvartynų naudojimas	(…)	(…)	(…)
Iš viso restruktūrizavimo išlaidų (pagal Rumunijos pateiktą informaciją)	356,4	178,3	178,1
Iš viso % (pagal Rumunijos pateiktą informaciją)		50,0 %	50,0 %

Šaltinis: trečio restruktūrizavimo plano 14 priedas („Copenhagen Economics“, remiantis CNU).

(59) Toliau Rumunija pateikė informaciją, skirtą trims pagrindinėms Komisijos išsakytoms abejonėms išsklaidyti. Rumunijos teigimu, įmonės CNU nuosavas įnašas yra tikras, faktinis ir nesusijęs su valstybės pagalba, trečiu restruktūrizavimo planu bus atkurtas ilgalaikis įmonės CNU gyvybingumas, o restruktūrizavimo pagalba įmonei CNU neiškraipys konkurencijos.

3.3.1. *Įmonės CNU įnašas yra tikras, faktinis ir nesusijęs su valstybės pagalba*

(60) Toliau pateiktoje 4 lentelėje Rumunija nurodė išsamų įmonės CNU pajamų šaltinių pasiskirstymą:

4 lentelė

Įmonės CNU pajamų šaltiniai

Sumos mln. RON	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
SNN–HG		(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
% visų CNU pajamų		*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*	*[…] %*
SNN – atliekos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Iš viso, ANRSPS	(…)						
Iš viso „Conversmin“	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Kitos nuomos pajamos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Iš viso	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Veiklos sąnaudos	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Veiklos pinigų srautai	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

Šaltinis: trečio restruktūrizavimo plano 14 priedas („Copenhagen Economics“).

(61) Kaip matyti iš pateiktos lentelės, Rumunija teigia, kad įmonė CNU turi tris pagrindinius klientus: įmones SNN, ANRSPS ir „Conversmin“. Rumunija taip pat išsamiai apibūdino įmonės CNU ir šių trijų šalių santykį, siekdama įrodyti, kad įmonės CNU įnašas, sudarytas iš šių pajamų, turi būti laikomas tikru, faktiniu ir nesusijusiu su valstybės pagalba.

(62) Pirma, kaip apibūdinta 53 konstatuojamojoje dalyje, įmonė CNU pradėjo naują bendradarbiavimą su įmone SNN, įtvirtintą Įstatymu Nr. 193/2018. Pagal šio įstatymo 2 straipsnį, įmonė CNU Rumunijoje gamins UO_2, reikalingą įmonės SNN valdomiems Rumunijos CANDU reaktoriams. Be to, pagal to paties įstatymo 2 straipsnio 4 dalį įmonė CNU turi išimtinę teisę teikti U_3O_8 perdirbimo ir saugojimo paslaugas Rumunijoje.

(63) Abiejų įmonės CNU vykdomos veiklos rūšių (būtent UO_2 pardavimo ir U_3O_8 perdirbimo) kainos yra reguliuojamos ir nustatomos Vyriausybės nutarimu. Vyriausybės nutarime Nr. 126/2019 nurodyta, kad šių paslaugų kaina turi būti nustatyta remiantis faktinėmis įmonės CNU sąnaudomis.

(64) Vyriausybės nutarimo Nr. 126/2019 2 straipsnio 4 dalyje nustatytos tam tikros reguliuojamos kainos ribos, siekiant užtikrinti, Rumunijos teigimu, kad ji atitiktų rinkos principus. Visų pirma, UO_2 kaina negali būti didesnė už šių trijų elementų sumą: ilgalaikės tarptautinės U_3O_8 kainos šešių mėnesių vidurkio, perdirbimo sąnaudų ir 4 % pelno maržos. Be to, 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad sąnaudų sumažinimu dėl padidėjusio įmonės CNU veiklos efektyvumo, kurį patvirtino nepriklausomas auditorius, bus dalijamasi su pirkėju, nes 50 % bus perkelta į įmonei SNN taikomos kainos sumažinimą ([19]). Sąnaudų sumažinimas, nesusijęs su efektyvumo padidėjimu, visiškai perkeliamas į kainas. Rumunijos nuomone, šis sąnaudų pasidalijimo mechanizmas suteikia pakankamų paskatų įmonei CNU ilgainiui veikti efektyviau.

(65) Rumunija taip pat pateikia trijų UO_2 kainos komponentų analizę. Apskaičiuota, kad ilgalaikės tarptautinės U_3O_8 kainos šešių mėnesių vidurkis sudarys 351 RON/kg (74 EUR/kg) artimiausiu laikotarpiu. Perdirbimo sąnaudos, susijusios su UO_2 gamyba, yra maždaug […] RON/kg ([…] EUR/kg), Rumunijos teigimu. Į šį kainos komponentą jau įskaičiuota 5 % pelno marža ir jis nustatytas atsižvelgiant į tai, kad per 10 mėnesių darbo laikotarpį pagaminama […] t_U UO_2. Paskutinis formulės elementas yra 4 % pelno marža, kurią Rumunija laiko konservatyviu pasirinkimu, palyginti su vidutinėmis kapitalo sąnaudomis šiame sektoriuje. Rumunija nurodo, kad šią pelno maržą galima palyginti su kapitalo, skirto Pakšo II atominės elektrinės statybai, sąnaudomis, kurios sudarė [7,5–8,5 %] ir kurias įvertino Komisija ([20]). Rumunijos teigimu, tai patvirtina ir kasybos veiklos kapitalo sąnaudos, kurios gali sudaryti daugiau nei 9 %.

(66) Sudėjus visus tris 65 konstatuojamojoje dalyje nurodytus komponentus gaunama maždaug […] RON/kg ([…] EUR/kg) UO_2 kaina, kurią įmonė CNU taiko įmonei SNN.

(67) Rumunija taip pat nurodo, kad 2018 m. įmonė CNU buvo pasirašiusi 24,3 mln. RON (5,1 mln. EUR) vertės sutartį su įmone SNN, o 2019 m. įmonė CNU jau užsitikrino išankstinį mokėjimą, skirtą gamybos tęstinumui užtikrinti. Be to, įmonė CNU sudarė metines sutartis su įmone SNN dėl medžiagų, kurių sudėtyje yra gamtinio urano, perdirbimo; 2018 m. sutarties vertė sudarė 4,7 mln. RON (1,0 mln. EUR) su galimybe ją kasmet pratęsti.

(68) Antra, dėl įmonių CNU ir ANRSPS sutarčių Rumunija pažymi, kad jų duomenys yra laikomi įslaptinta informacija.

(69) Trečia, įmonė CNU teikia priežiūros paslaugas įmonei „Conversmin“ pagal metines sutartis, kurios automatiškai pratęsiamos.

(70) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Rumunija mano, kad CNU įnašas yra tikras, faktinis ir nesusijęs su pagalba.

3.3.2. *Trečias restruktūrizavimo planas atkurs ilgalaikį įmonės CNU gyvybingumą*

(71) Trečias restruktūrizavimo planas iš dalies finansuojamas trimis pagrindinėmis pagalbos priemonėmis: sanavimo pagalbos pertvarkymu į restruktūrizavimo pagalbą, pagalba Kručos-Botošanio kasyklos uždarymui ir tam tikromis investicijų priemonėmis, pavyzdžiui, skirtomis naujos Tulgešo-Grinciešo kasyklos atidarymui arba Feldioaros gamyklos renovavimui.

(72) Atsakydamos į Komisijos prašymą, nurodytą sprendime pradėti procedūrą, pateikti Tulgešo-Grinciešo kasyklos investicijų tyrimą, kuriuo grindžiama Rumunijos prielaida pradiniame restruktūrizavimo plane, Rumunijos valdžios institucijos pateikė šią informaciją: Rumunija tvirtina, kad sprendimas atidaryti naują kasyklą grindžiamas ankstesniais tyrimais, atliktais 1986 m., 2004 m. ir ypač 2011 m.; net jeigu Rumunijos valdžios institucijos 2011 m. tyrimą laikė įslaptinta informacija ir todėl ja nesidalijo su Komisija, Rumunija mano, kad plane daromos prielaidos yra netgi konservatyvios, nes numatoma, bent jau per pirmuosius dešimt metų, pradėti eksploatuoti paviršiaus, o ne požeminius, išteklius, todėl gavyba bus pigesnė. Galimybių studija, kurią Rumunijos valdžios institucijos pavedė atlikti įmonei „Cepromin SA“, turėtų būti parengta tik 2019 m. lapkričio mėn.

([19]) Vyriausybės nutarimo 2 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad „sąnaudų sumažinimas dėl padidėjusio įmonės CNU veiklos efektyvumo, kurį patvirtino nepriklausomas auditorius […], bus padalijamas taip: 50 % bus pripažinta kainoje kaip padidėjęs pelnas ir 50 % bus mažinama kaina“.

([20]) Žr. 2017 m. kovo 6 d. Komisijos sprendimą SA.38454 (2015/C) – *Galima pagalba Pakšo atominei elektrinei* (OL L 317, 2017 12 1, p. 45).

(73) Dėl Feldioaros gamyklos technologinio pritaikymo perdirbant ir naudojant kasybos atliekas Rumunijos valdžios institucijos nurodo, kad yra siekiama sumažinti urano rūdos perdirbimo sąnaudas atnaujinant technologinį srautą, o tai padidins perdirbimo pelningumą.

(74) Rumunija taip pat paaiškina, kad iš 4 lentelės akivaizdu, jog siūlomas planas užtikrins pakankamus pinigų srautus įmonės CNU įnašui padengti, nes reikalingas nuosavas įnašas sudarytų apie 178 mln. RON, o 2017–2023 m. numatomų veiklos pinigų srautų suma viršija 250 mln. RON (52,7 mln. EUR).

(75) Rumunija taip pat pateikė išsamią numatomo sąnaudų mažinimo pagal veiklos objektus lentelę, kuri pateikiama 5 lentelėje. Iš šios lentelės matyti, kad, Rumunijos teigimu, sąnaudos daugiausia sumažės Sučavoje, kur šiuo metu veikia Kručos-Botošanio kasykla.

5 lentelė

Sąnaudos pagal objektus

Sąnaudos (mln. RON)	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Sąnaudos pagal objektus							
Administravimas	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Feldioara	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Sučava	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Štėjus	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Oravica	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Iš viso sąnaudų	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Iš viso amortizacija	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)
Iš viso veiklos sąnaudų	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)	(…)

Šaltinis: trečio restruktūrizavimo plano 14 priedas („Copenhagen Economics“).

(76) Rumunija taip pat paaiškina, kad trečio restruktūrizavimo plano įverčiai grindžiami dabartinėmis urano kainomis, tačiau iš jos pačios atliktų tyrimų matyti geros urano rinkos perspektyvos artimoje ateityje. Rumunijos teigimu, įvairiuose šaltiniuose (pavyzdžiui, „S&P Global Market Intelligence“) pateikiamos panašios prognozės. Iš prognozių vidurkio matyti, kad 2018–2020 m. urano kaina turėtų padidėti 40 % Rumunija taip pat nurodo ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriame atkreipiamas dėmesys į bendrą nuomonę rinkoje, kad branduolinių medžiagų kainos grįš į ankstesnį lygį vidutinės trukmės laikotarpiu ([21]).

(77) Rumunija taip pat tvirtina, kad bendri pelningumo rezultatai yra patikimi dėl reikšmingų prielaidų ar rinkos sąlygų pokyčių. Rumunijos teigimu, įmonė CNU turėtų sugebėti pateikti nuosavą įnašą, kurio pakaktų restruktūrizavimo investicijų poreikiams patenkinti, net jeigu numatytas investicijas tektų padidinti 25 % arba pinigų srautai sumažėtų panašia procentine dalimi.

3.3.3. *Trečiame restruktūrizavimo plane numatyta restruktūrizavimo pagalba neiškraipys konkurencijos*

(78) Rumunija visų pirma pabrėžia, kad restruktūrizavimo pagalbos dydis buvo sumažintas 60 %, palyginti su pradiniu restruktūrizavimo planu, ir šis sumažinimas gerokai ribos poveikį konkurencijai ir prekybai.

(79) Rumunija taip pat teigia, kad urano rinkos yra pasaulinės (tiek pradinės grandies – gavybos, tiek galutinės grandies – perdirbimo), todėl mažesnės nei 40 mln. EUR pagalbos poveikis gali būti tik minimalus. Kad tai patvirtintų, Rumunijos valdžios institucijos paaiškina, jog Rumunijoje pagaminama mažiau nei 0,1 % pasaulinės urano produkcijos.

([21]) Žr. 2017 m. sausio 10 d. Komisijos sprendimo, SA 44727 (2016/C) – *Restruktūrizavimo pagalba įmonei „Areva“* (OL L 155, 2017 6 17, p. 23) 231 konstatuojamąją dalį.

(80) Be to, įmonė CNU yra vienintelė UO_2 gamintoja, taikanti technologiją CANDU Europoje, ir viena iš vos dviejų įmonių pasaulyje, gaminančių nesodrintąjį gamtinį UO_2. Rumunija taip pat paaiškina, kad nedidelės nesodrintojo UO_2 paklausos nepakanka siekiant užtikrinti atitinkamą apyvartą, dėl kurios technologijos pakeitimas būtų pelningas, taigi galėtų paskatinti dabartinį sodrintojo UO_2 gamintoją patekti į šią naują rinką.

(81) Rumunijos teigimu, įmonės CNU pasitraukimas iš urano rinkos gali padidinti įmonės SNN priklausomybę nuo išorės UO_2 ir (arba) U_3O_8 tiekėjų. Rumunija prognozuoja, kad, praradus viso branduolinio kuro ciklo kontrolę, išorės UO_2 ir (arba) U_3O_8 tiekėjai, visų pirma įmonė „Cameco“, kuri taptų vienintele perdirbto urano (UO_2) tiekėja Rumunijoje, turinti CANDU sertifikatą, pasinaudotų tokia padėtimi. Jie gerokai padidintų įmonei SNN tiekiamų produktų kainą ir pasididintų pelną. Tokia padėtis turės įtakos ilgalaikiam nacionalinio branduolinės veiklos vykdytojo gyvybingumui, o tai turės neigiamų pasekmių Rumunijos energetiniam saugumui.

(82) Galiausiai Rumunija pabrėžia, kad nebūtų jokios patikimos struktūrinės kompensacinės priemonės, kurią būtų galima įgyvendinti nekeliant grėsmės ne tik įmonės gyvybingumui, bet ir pagrindinei jos veiklai. Rumunija tvirtina, kad jau ankstesniuose sprendimuose, pavyzdžiui, Sprendime C10/2006 dėl įmonės „Cyprus Airways“ restruktūrizavimo, Komisija pripažino, jog bet koks tolesnis veiklos masto sumažinimas gali kelti pavojų įmonės galimybėms atsigauti, bet nesuteikia konkurentams didelių rinkos galimybių.

4. **PAGALBOS VERTINIMAS**

4.1. **Pagalbos buvimas pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį**

(83) Pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, „išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

(84) Vadinasi, tam, kad priemonė būtų pripažinta valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, turi būti įvykdyti visi šie kriterijai: i) ją suteikia valstybė arba ji suteikiama iš valstybinių išteklių; ii) ja turi būti suteikiamas pranašumas įmonei; iii) ji turi būti atrankioji, t. y. palanki tam tikroms įmonėms arba tam tikrų prekių gamybai, ir iv) ja turi būti iškraipoma konkurencija arba keliama jos iškraipymo grėsmė ir turi būti daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

(85) 4 skirsnyje Komisija įvertins pagalbos priemones, numatytas Rumunijos valdžios institucijų pateiktame trečiame restruktūrizavimo plane (išsami informacija pateikta 3 lentelėje), kurias sudaro:

a) ilgalaikės sanavimo paskolos pertvarkymas į 60,4 mln. RON (12,7 mln. EUR) restruktūrizavimo pagalbą (nurašant skolas) ir

b) trys valstybės dotacijos, kurių bendra suma sudaro 117,9 mln. RON (24,9 mln. EUR), skirtos įmonės CNU investicijoms į Feldioaros gamyklos modernizavimą, Tulgešo-Grinciešo kasyklos eksploatavimo pradžią ir Kručos-Botošanio kasyklos uždarymą remti.

(86) Prieš nagrinėdama, ar šios priemonės yra susijusios su valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, Komisija pažymi, kad Rumunija mano, jog ilgalaikės sanavimo paskolos pertvarkymas į restruktūrizavimo pagalbą (toliau – sanavimo paskolos nurašymas) ir trys minėtos valstybės dotacijos (toliau – valstybės dotacijos) yra susiję su valstybės pagalba.

4.1.1. *Valstybės ištekliai ir priskirtinumas valstybei*

(87) Kad priemonės būtų laikomos valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, a) joms tiesiogiai arba netiesiogiai per bet kurį tarpininkaujantį subjektą, veikiantį pagal jam suteiktus įgaliojimus, turi būti naudojami valstybės ištekliai ir b) jos turi būti priskirtinos valstybei.

(88) Sanavimo paskolos nurašymas atima iš valstybės galimybę susigrąžinti sanavimo paskolą, kurią ji suteikė iš savo biudžeto ir kurią valstybei turėtų grąžinti CNU. Todėl šiai priemonei naudojami valstybės ištekliai. Kadangi šį sprendimą turi priimti Rumunijos valstybė, priemonė yra priskirtina valstybei. Valstybės dotacijos taip pat turi būti finansuojamos iš valstybės biudžeto ir tiesiogiai skiriamos Rumunijos valstybės sprendimu. Taigi šios priemonės taip pat aiškiai priskirtinos valstybei ir suteikiamos iš valstybės išteklių.

4.1.2. *Atrankumas*

(89) Priemonė laikoma valstybės pagalba, jeigu ji yra atrankioji tuo, kad ja remiamos tik tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba.

(90) Sanavimo paskola buvo nurašyta ir valstybės dotacijos skirtos tik įmonei CNU, todėl jos nesudaro bendros priemonės, kuria gali pasinaudoti visos įmonės, vykdančios naudingųjų iškasenų gavybos ir perdirbimo veiklą arba veikiančios kituose Rumunijos sektoriuose. Be to, Nepaprastasis Vyriausybės nutarimas Nr. 65/2016, kuriuo nustatomas teisinis pagrindas sanavimo pagalbai suteikti, buvo skirtas tik įmonei CNU ir nebuvo taikomas kitoms įmonėms, konkuruojančioms ar ketinančioms konkuruoti su įmone CNU urano perdirbimo srityje. Kaip yra nurodęs Teisingumo Teismas, kai kalbama apie atskirą pagalbos priemonę, nustačius ekonominį pranašumą iš principo galima preziumuoti jos atrankinį pobūdį ([22]). Todėl sanavimo paskolos nurašymas ir valstybės dotacijos yra atrankinio pobūdžio.

4.1.3. *Ekonominis pranašumas*

(91) Kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje, pranašumas – tai bet kokia ekonominė nauda, kurios įmonė nebūtų galėjusi gauti įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. be valstybės intervencijos ([23]).

(92) Sanavimo paskolos, kurios suma sudaro 62 mln. RON (13,1 mln. EUR), nurašymas būtų naudingas įmonei CNU, nes ji galėtų lėšas, kurių būtų reikėję paskolai grąžinti, panaudoti kitiems tikslams. Nė vienas rinkos kreditorius nebūtų sutikęs nurašyti skolos, kuri sudaro visą jo reikalavimą, nukreiptą į konkrečią įmonę, neturėdamas jokios kompensavimo ar susigrąžinimo perspektyvos, palyginti su galimybe – bent jau iš dalies – susigrąžinti dalį lėšų iš likviduojamo turto bendrovės bankroto atveju. Taigi įmonė CNU negalėjo gauti finansavimo rinkoje tokiomis sąlygomis, todėl sanavimo paskolos nurašymu įmonei CNU suteikiamas pranašumas.

(93) Įmonei CNU numatytos valstybės dotacijos yra negrąžinamos finansinės priemonės, kurių nėra finansų rinkose, nes jos investuotojui nesuteikia jokio atlygio, lūkesčio ar teisės į būsimą finansinį pelną. Tokiomis sąlygomis įmonė CNU negalėjo gauti finansavimo rinkoje. Todėl valstybės dotacijomis suteikiamas pranašumas įmonei CNU.

4.1.4. *Konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai*

(94) Jeigu valstybės narės teikiama pagalba stiprinama įmonės padėtis, palyginti su kitomis įmonėmis, kurios konkuruoja valstybių narių prekybos srityje, tokia prekyba turi būti laikoma prekyba, kuriai pagalba daromas poveikis ([24]). Užtenka, kad konkurencijai atvirose rinkose pagalbos gavėjas konkuruotų su kitomis įmonėmis ([25]).

(95) Kaip paaiškinta 9 ir 10 konstatuojamosiose dalyse, įmonė CNU daugiausia vykdo dviejų urano gamybos ciklo etapų veiklą: nuo kasybos iki urano koncentrato gamybos ir vėliau nuo urano koncentrato gamybos iki UO_2 gamybos.

(96) Kaip paaiškinta 20–22 konstatuojamosiose dalyse, urano koncentratas yra daugelio bendrovių prekybai siūlomas produktas, o rinka, kurioje veikia įmonė CNU, yra pasaulinė ir atvira konkurencijai. Visų pirma, įmonė CNU iš tikrųjų faktiškai susiduria su realia ir tiesiogine Europos bendrovės „Orano“, kuri pasiūlė patenkinti įmonės SNN urano koncentrato poreikius, konkurencija ir susiduria su galima ES rinkos dalyvių konkurencija dėl jų numatomų kasyklų ES – Suomijoje, Vengrijoje ir Ispanijoje.

([22]) Žr. 2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Komisija/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60 punktą.

([23]) 1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *SFEI ir kt.*, C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, 60 punktas; 1999 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ispanija/Komisija*, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, 41 punktas.

([24]) Žr. visų pirma 1980 m. rugsėjo 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Philip Morris Holland BV/Europos Bendrijų Komisija*, 730/79, EU:C:1980:209, 11 punktą; 2001 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo (šeštoji kolegija) sprendimo *Ferring SA/Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)*, C-53/00, EU:C:2001:627, 21 punktą; 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo (šeštoji kolegija) sprendimo *Italijos Respublika/Europos Bendrijų Komisija*, C-372/97, EU:C:2004:234, 44 punktą.

([25]) 1998 m. balandžio 30 d. Sprendimas *Het Vlaamse Gewest/Komisija*, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

(97) Dėl UO_2 23 konstatuojamojoje dalyje paaiškinta, kad UO_2 nėra specifinis produktas, kurį gamina tik įmonė CNU, nes UO_2 yra ir tarpinis sodrintojo UO_2 gamybos grandinės produktas. Be įmonės „Cameco“ ir galimos kitų UO_2 gamintojų konkurencijos šalyse, kuriose veikia CANDU reaktoriai (žr. 23 konstatuojamąją dalį), taip pat pažymėtina, kad įmonės „Orano“ Malvezi gamyklos informaciniame pranešime nurodoma, kad įmonė „Orano“ gavo būtinus leidimus įrangai, kurią naudojant bus pagaminama 300 tonų per metus UO_2, kuris bus parduodamas Prancūzijos klientams arba tarptautinėje rinkoje ([26]). Todėl šie nauji pajėgumai galėtų visiškai patenkinti įmonės SNN metinį UO_2 poreikį.

(98) Teisės aktais įmonei CNU nedraudžiama tiekti prekes ar teikti paslaugas kitose valstybėse narėse.

(99) Analogiškai, įmonė CNU stebi ir valdo uždarytas urano kasyklas Rumunijoje. Šią veiklą taip pat gali vykdyti kitos kasybos įmonės, užsiimančios kasyklų uždarymu ir valdymu kitose Sąjungos valstybėse.

(100) Todėl Komisija daro išvadą, kad Sąjungoje vyksta prekyba produktais, kuriais prekiauja ar kuriuos gamina įmonė CNU, ir jos teikiamomis paslaugomis. Numatoma pagalba, leidžianti įmonei CNU išlikti rinkoje, gali pagerinti jos konkurencinę padėtį vidaus rinkoje, nesuteikiant galimybės jos konkurentėms iš dalies arba visiškai perimti įmonės CNU veiklą. Todėl ja iškraipoma arba gali būti iškraipyta konkurencija ir daroma įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai.

4.1.5. *Išvada dėl pagalbos buvimo*

(101) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad sanavimo paskolos nurašymas ir valstybės dotacijos, kuriomis Rumunija ketina finansuoti 178,3 mln. RON (37,6 mln. EUR) įmonės CNU trečio restruktūrizavimo plano išlaidas, yra valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį, todėl vertins jų teisėtumą ir suderinamumą su vidaus rinka.

4.2. **Pagalbos teisėtumas**

(102) Komisija pažymi, kad Rumunija atsisakė ketinimų teikti valstybės pagalbą, nurodytą pradiniame restruktūrizavimo plane, t. y. 75,5 mln. RON dotaciją, 213 mln. RON veiklos subsidiją ir 2017 m. kovo 30 d. įmonės CNU 13,3 mln. RON įsiskolinimo pertvarkymą į Rumunijos valstybės valdomas akcijas. Rumunija patvirtino, kad šios priemonės nebuvo įgyvendintos. Todėl Komisijos atliktas šių trijų priemonių vertinimas nebereikalingas.

(103) Dėl likusių pagalbos priemonių, apie kurias pranešta, kaip apibūdinta 57 konstatuojamojoje dalyje, ir atsižvelgiant į tai, kad Rumunija įsipareigojo nevykdyti sanavimo paskolos nurašymo ir neskirti valstybės dotacijų, kol Komisija priims galutinį sprendimą, yra laikomasi SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatytos sustabdymo pareigos, o šios priemonės laikomos teisėtomis, nedarant įtakos jų suderinamumo vertinimui.

(104) Sanavimo pagalbos paskola nebuvo panaudota anksčiau, nei buvo priimtas Komisijos sprendimas dėl sanavimo pagalbos, todėl, ją patvirtinus, tai nebuvo neteisėta valstybės pagalba. Tačiau dėl jos pernelyg ilgo pratęsimo ir negrąžinimo gerokai ilgesnį nei šešių mėnesių laikotarpį, kuriam ji buvo suteikta, pagalba tampa neteisėta.

4.3. **Pagalbos suderinamumas ir teisinis vertinimo pagrindas**

(105) SESV nustatytos sąlygos, kurioms esant pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka. SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta, kad valstybės pagalba gali būti suteikta, jei ji skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti ir jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendrajam interesui. Atsižvelgdama į vertinamos valstybės pagalbos pobūdį, Komisija išnagrinės, ar valstybės pagalba yra suderinama su vidaus rinka pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių nuostatas ir tinkamai atsižvelgiant į Euratomo sutartį.

([26]) Informacija gauta adresu https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/groupe/publications-reference/rapport_tsn_malvesi_2018.pdf, p. 13, žiūrėta 2019 m. rugsėjo 23 d.

(106) Vertinant trečiame restruktūrizavimo plane numatytos restruktūrizavimo pagalbos suderinamumą, reikia nustatyti, ar atliekant tyrimą surinkta informacija išsklaido abejones, išreikštas sprendime pradėti procedūrą. Šiuo tikslu vertinant atsižvelgiama į tame sprendime išreikštas tris pagrindines abejones dėl trečiame restruktūrizavimo plane apibūdintų restruktūrizavimo priemonių suderinamumo su vidaus rinka, t. y. i) ar pagalbos gavėjo nuosavas įnašas yra tikras, faktinis ir nesusijęs su valstybės pagalba, ii) ar bus atkurtas ilgalaikis gyvybingumas ir iii) ar nėra reikšmingų kompensacinių priemonių.

4.3.1. *Įmonės CNU tinkamumas gauti restruktūrizavimo pagalbą pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires*

(107) Sanavimo arba restruktūrizavimo pagalba gali būti skiriama tik sunkumų patiriančioms įmonėms, kaip apibrėžta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 20 punkte, nevykdančioms veiklos anglių arba plieno sektoriuose, kaip apibrėžta minėtų gairių 15 ir 16 punktuose.

(108) Kaip pažymėta sprendime dėl sanavimo pagalbos ir sprendime pradėti procedūrą, įmonė CNU atitiko sunkumų patiriančios įmonės kriterijus pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 20 punktą (žr. sprendimo dėl sanavimo pagalbos 33 konstatuojamąją dalį) ([27]) ir nevykdo veiklos anglių, plieno ar bankų sektoriuose, todėl jai gali būti skiriama restruktūrizavimo pagalba.

4.3.2. *Tikro ir faktinio nuosavo įmonės CNU įnašo be pagalbos buvimas*

(109) Remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 62 punktu, pagalbos gavėjas, jo akcininkai arba kreditoriai, arba verslo grupė, kuriai jis priklauso, arba nauji investuotojai turi iš nuosavų išteklių skirti reikšmingą įnašą restruktūrizavimo išlaidoms padengti. 64 punkte nustatyta, kad nuosavas didelės įmonės, kokia yra CNU, įnašas paprastai bus laikomas pakankamu, jeigu jo suma sudarys bent 50 % restruktūrizavimo išlaidų

(110) Be to, pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 63 punktą taip pat svarbu, kad šis įnašas būtų tikras, kuo didesnis, neįtraukiant į jį pagalbos ir ateityje laukiamo pelno.

(111) Šis pagrindinis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių suderinamumo kriterijus grindžiamas tuo, kad sanavimo ir restruktūrizavimo pagalba yra viena iš labiausiai rinką iškraipančių valstybės pagalbos rūšių. Sunkumus patiriančių įmonių rėmimas trikdo įprastą rinkos dinamiką, dėl kurios mažiau efektyvios įmonės nutrauktų veiklą. Taigi reikšmingas nuosavas įnašas vertinamas kaip ženklas, kad rinkos dalyviai tiki gyvybingumo atkūrimo galimybėmis ir aktyviai remia restruktūrizavimo planą.

(112) Trečiame restruktūrizavimo plane Rumunija pateikė 178,1 mln. RON (37,6 mln. EUR) nuosavą įnašą, kuris tariamai sudaro 50 % visų restruktūrizavimo išlaidų (žr. 3.3.1 skirsnį). Pajamų šaltiniai yra sutartys, sudarytos su įmonėmis: i) SNN dėl UO_2 tiekimo, ii) SNN dėl atliekų perdirbimo, iii) ANRSPS, iv) CONVERSMIN, ir v) kitos nereikšmingos pajamos (žr. 4 lentelę).

(113) Analizuodama, ar nuosavas įnašas nesusijęs su pagalba, Komisija aiškiai atkreipia dėmesį į tai, kad rinkos investuotojai ar komerciniai bankai, prisiimdami riziką iš anksto finansuoti pardavimą įmonei SNN arba suteikdami paskolą rinkos sąlygomis ar naują kapitalą, skirtą daliai restruktūrizavimo išlaidų finansuoti, nedalyvauja skiriant įnašą. Priešingai, Komisija pažymi, kad visus siūlomus nuosavo įnašo šaltinius sudaro pajamos iš sutarčių su viešojo administravimo institucijomis ir valstybės valdomomis įmonėmis.

(114) Rumunija nepateikė jokio patvirtinamojo dokumento ar įrodymų, kad numatomos viešojo administravimo institucijos ANRSPS ir įmonės CNU sutartys ir kainos atitinka rinkos sąlygas, kurie galėtų išsklaidyti abejones, išreikštas sprendime pradėti procedūrą (51 konstatuojamoji dalis). Tas pats pasakytina ir apie sutartis su įmone CONVERSMIN: Rumunija pateikė duomenų apie ankstesnes ir dabartines sutartis, tačiau neįrodė, kad šios sutartys ir jas vykdant gautinos pajamos nėra pagalba, nes kaina atitinka rinkos kainą.

(115) Rumunijos teigimu, pagrindinis įmonės CNU pajamų šaltinis (maždaug 80 %) restruktūrizavimo išlaidoms padengti bus sutartys dėl UO_2, kurias sudarys įmonės CNU ir SNN, įgyvendindamos naują priimtą Įstatymą Nr. 193/2018 ir poįstatyminį aktą – Vyriausybės nutarimą (kaip apibūdinta 53 konstatuojamojoje dalyje). Todėl Komisija visų pirma vertins, ar šios pajamos, ypač pardavimo įmonei SNN pajamos, gali būti laikomos nesusijusios su pagalba. Šiuo tikslu Komisija taip pat vadovausis argumentais ir kriterijais, kurie analizuojami 4.1 skirsnyje.

([27]) Remiantis 2015 m. gruodžio 31 d. finansinėmis ataskaitomis, įmonė CNU turėjo neigiamą nuosavą kapitalą ir atitiko Rumunijos teisės aktuose nustatytus kriterijus kuriuos, jos kreditorių prašymu, jai gali būti iškelta kolektyvinė bankroto byla.

4.3.2.1. Pajamų iš įmonės SNN už įmonės CNU tiekiamą UO_2 vertinimas

(116) Šiame skirsnyje pateikiama įmonės CNU pajamų, gautų pardavus UO_2 įmonei SNN, analizė yra skirta tik patikrinti, ar laikomasi Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 63 punkto, kuriuo reikalaujama, kad pagalbos gavėjo įnašas padengiant restruktūrizavimo išlaidas būtų nesusijęs su pagalba.

(117) Kaip paaiškinta 12 konstatuojamojoje dalyje, Rumunijos valstybė per Energetikos ministeriją valdo 82,5 % įmonės SNN akcinio kapitalo. Taigi ištekliai, kuriuos įmonė SNN perduos įmonei CNU atsiskaitydama pagal sutartis, kurios bus sudarytos pagal naująjį monopolijos įstatymą, iš tikrųjų didžiąja dalimi yra gaunami iš valstybės išteklių, o įmonės SNN išteklius kontroliuoja Rumunijos valstybė.

(118) Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, valstybės galimybė kontroliuoti valstybės įmonę, dalyvaujančią skiriant priemonę, savaime nepagrindžia prielaidos, kad jos veiksmai ir komerciniai sprendimai yra priskirtini valstybei. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – Teisingumo Teismas) yra išaiškinęs, kad valstybės įmonės ištekliai laikomi valstybės ištekliais, o su jais susiję veiksmai yra priskiriami valstybei, jeigu valstybė, pasinaudodama savo esmine įtaka tokiai įmonei, gali nurodyti, kaip naudoti jos išteklius ([28]). Teisingumo Teismas nurodė rodiklius, pagal kuriuos nustatomas priskirtinumas, įskaitant, be kita ko, valdžios institucijų vykdomos įmonės valdymo priežiūros intensyvumą arba bet kurį kitą rodiklį, iš kurio matyti valdžios institucijų dalyvavimas tvirtinant priemonę.

(119) Visų pirma, Komisija pažymi, kad Parlamentas priėmė Įstatymą Nr. 193/2018, kuriuo įmonė SNN įpareigojama pirkti iš įmonės CNU (žr. 53 konstatuojamąją dalį). Dėl šio įstatymo įmonė SNN privalės pirkti UO_2 iš įmonės CNU, remdamasi faktinėmis įmonės CNU perdirbimo sąnaudomis, neatsižvelgiant į tai, ar sandoris yra pelningas įmonei SNN, ypač palyginti su alternatyviu UO_2 tiekimu, pavyzdžiui, atliekamu Kanados bendrovės „Cameco“. Tai aiškiai rodo, kad tiekimo sutartys tarp įmonių SNN ir CNU pagal šį įstatymą nėra nepriklausomi įmonės SNN komerciniai sprendimai, pagrįsti rinkos principais, ir jos yra sudaromos vykdant Rumunijos valstybės įstatymų leidžiamąją valdžią. Tai reiškia, kad būtent Rumunijos valstybė galiausiai daro lemiamą įtaką įmonės SNN sprendimui sudaryti UO_2 pirkimo sutartį su įmone CNU ir susijusioms šios sutarties sąlygoms (ypač jos kainai).

(120) Panašiomis aplinkybėmis Komisija priėjo prie išvados, kad ilgalaikės sutartys, susijusios su Rumunijos valstybės kontroliuojamos valstybės įmonės „Hidroelectrica“ (80 % akcijų) perkama elektros energija iš kitų valstybės įmonių „S.C. Termoelectrica S.A.“ ir „S.C. Electrocentrale Deva S.A.“, buvo sudarytos valstybės institucijų iniciatyva, buvo naudojami valstybės ištekliai ir jos buvo priskirtinos valstybei ([29]). Nagrinėjamu atveju priskirtinumas valstybei yra dar akivaizdesnis ir gali būti tiesiogiai įrodytas, nes yra kildinamas iš nacionalinės teisės, atsižvelgiant į tai, kad bet koks alternatyvus UO_2 tiekimas, išskyrus atvejį, kai įmonė CNU negalėtų jo tiekti, pažeistų Įstatymą Nr. 193/2018, kuriuo įtvirtinti įmonių SNN ir CNU sutartiniai santykiai.

(121) Komisija taip pat pažymi, kad šią išvadą sustiprina valstybės vaidmens svarba valdant įmonę SNN (žr. 12 konstatuojamąją dalį), kuria užtikrinama, kad įstatymu nustatyta įmonės SNN pareiga būtų įgyvendinama įmonės SNN sprendimus priimančių organų: iš tikrųjų septynis įmonės SNN valdybos narius ([30]) skiria visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriame valstybė dėl valdomo įmonės SNN akcijų paketo, turi balsų daugumą. Valdyba visų pirma yra atsakinga už įmonės SNN vadovų skyrimą ir atšaukimą iš pareigų bei prižiūri jų veiklą.

(122) Todėl Komisija daro išvadą, kad yra tiesioginių įrodymų, jog nagrinėjamų sutarčių sudarymas ir jų įgyvendinimas priskirtini Rumunijos valstybei. Be to, atsižvelgdama į tai, kad sutarčių sudarymas ir įgyvendinimas apima įmonės SNN, kuri yra valstybės valdomas pirkėjas, išteklių perdavimą (atsiskaitant su įmone CNU), Komisija daro išvadą, kad ši numatoma nauja priemonė yra susijusi su valstybės ištekliais (žr. 116 ir 118 konstatuojamąsias dalis).

([28]) 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimas *Prancūzijos Respublika/Komisija (Stardust Marine)*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294.

([29]) Žr. 2015 m. balandžio 20 d. Komisijos sprendimo dėl nesuderinamos pagalbos, suteiktos taikant įmonių „Hidroelectrica S.A.“ ir šiluminės energijos pardavėjų sutartyse numatytus lengvatinius tarifus (SA.33475 (2012/C)), (OL L 275, 2015 10 20, p. 46) 12 ir 92–100 konstatuojamąsias dalis. Toje byloje pardavimo kainos buvo grindžiamos energetikos reguliavimo institucijos nustatytomis sąnaudomis, o sutartyse buvo numatyta galimybė pardavėjams, negalintiems rasti pirkėjų, mokėsiančių rinkos kainas, parduoti dalį savo produkcijos įmonei „Hidroelectrica“ gerokai didesnėmis nei rinkos kainomis.

([30]) Žr. įmonės SNN naujausią ataskaitą, skelbiamą oficialios svetainės skiltyje „metinės ataskaitos“, 2016 m. metinė ataskaita, žiūrėta 2019 m. liepos 30 d., 88–96 psl. (http://www.nuclearelectrica.ro/wp-content/uploads/2018/01/Raport-Anual-CA-2016-Final-ENGLEZA1.pdf).

(123) Įstatymas Nr. 193/2018 skirtas tik įmonei CNU ir juo negali pasinaudoti kitos įmonės, konkuruojančios ar ketinančios konkuruoti su įmone CNU dėl urano perdirbimo paslaugų. Kaip yra nurodęs Teisingumo Teismas, kai kalbama apie atskirą pagalbos priemonę, nustačius ekonominį pranašumą iš principo galima preziumuoti jos atrankinį pobūdį ([31]). Todėl akivaizdu, kad Įstatymas Nr. 193/2018 ir jį įgyvendinant įmonės CNU gaunamos pajamos yra atrankūs.

(124) Dėl pranašumo Komisija pažymi, kad Įstatymu Nr. 193/2018 ir jį lydinčiu Vyriausybės nutarimu sukurta reguliavimo sistema užtikrina, kad įmonė CNU galės parduoti pagamintą UO_2 įmonei SNN už kainą, padengiančią dalį jos išlaidų ir užtikrinančią pelną. Tokio tikrumo neturi jokia kita rinkoje veikianti įmonė. Nesant valstybės kišimosi, įmonė CNU nebūtų tikra, kad parduos savo produkciją, kaip buvo anksčiau, kai įmonė SNN skelbė konkursus dėl UO_2 tiekimo sutarčių. Tai patvirtinta 1 lentelėje, iš kurios matyti, kad pradėjus skelbti konkursus įmonės CNU siūlomos kainos visada buvo gerokai didesnės nei įmonės „Cameco“ kainos. Todėl Komisija daro išvadą, kad Įstatymu Nr. 193/2018 ir pajamomis, kurias įmonė CNU gautų jį įgyvendindama, įmonei CNU suteikiamas pranašumas.

(125) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad pajamos, gautos iš įmonės SNN už perkamą UO_2, susijusios su pagalba, todėl jos nėra tinkamas nuosavas įnašas restruktūrizavimo sąnaudoms padengti pagal Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 63 punktą.

(126) Visoms kitoms sąlygoms esant tokioms pat, Komisija įvertino, kokio dydžio būtų nuosavas įmonės CNU įnašas, jeigu nebebūtų atsižvelgiama į šias perdirbimo pajamas iš įmonės SNN. Apskaičiuoti veiklos pinigų srautai pateikti 6 lentelėje ([32]).

6 lentelė

Faktiniai ir prognozuojami įmonės CNU finansiniai rezultatai

mln. RON	2017 m.	2018 m.	2019 m. (prognozė)	2020 m. (prognozė)	2021 m. (prognozė)	2022 m. (prognozė)	2023 m. (prognozė)
Apyvarta	84,1	37,8	12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
(iš viso išlaidų)	66,0	44,0	2,7	3,2	3,1	2,8	3,0
Iš viso veiklos pinigų srautų	18,1	–6,2	10,1	12,2	13,4	14,1	14,4
(amortizacija)		14,6	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
(mokesčiai – 16 % mokesčių tarifas, remiantis Rumunijos pateikta informacija)		0,0	0,0	0,2	0,3	0,5	0,5
Grynasis pelnas		nežinoma	–1,2	0,8	1,7	2,4	2,6
Koreguotas nuosavas kapitalas		115,2 ([33])	114,1	114,8	116,6	119,0	121,6
Nuosavo kapitalo grąža ([34])		nežinoma	–1,0 %	0,7 %	1,5 %	2,0 %	2,2 %

([31]) Žr. 2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Komisija/MOL*, C-15/14 P, EU:C:2015:362, 60 punktą.

([32]) Siekiant perskaičiuoti veiklos pinigų srautus, buvo padarytos kelios prielaidos dėl Rumunijos nurodytų pajamų ir išlaidų (4 lentelė). Pirma, kalbant apie pajamas, daroma prielaida, kad nuo 2019 m. įmonė CNU negautų pajamų, susijusių su sutartimi dėl UO_2, sudaryta su įmone SNN; 2017 ir 2018 m. pajamos buvo gautos iki Įstatymo Nr. 193/2018 priėmimo. Antra, atliekant skaičiavimus daroma konservatyvi prielaida, kad įmonė CNU padengtų tik dalį išlaidų, susijusių su Feldioaros gamykla, atitinkančių pajamas, gautas pagal sutartį dėl atliekų, palyginti su visomis pajamomis, nuo 2019 m. gautomis pagal sutartį dėl atliekų ir sutartį dėl UO_2, sudarytą su įmone SNN. Taip pat nevertinamos veikiančios Kručos-Botošanio kasyklos eksploatavimo sąnaudos nuo 2019 m., atsižvelgiant į tai, kad įmonė CNU nepatirtų daugumos šių sąnaudų, jeigu negamintų U_3O_8, kad įmonei SNN galėtų tiekti UO_2. Todėl šie veiklos pinigų srautai yra didžiausia suma nesant sutarties dėl UO_2 su įmone SNN, atsižvelgiant į konservatyvias prielaidas dėl pajamų ir sąnaudų sumažėjimo: sąnaudos galėtų sumažėti mažiau, jeigu, pavyzdžiui, įmonė CNU vis tiek gamintų U_3O^8, tarkime, vidaus atsargoms sukaupti, nesant sutarties dėl UO_2 su įmone SNN.

([33]) Remiantis Rumunijos valdžios institucijų pateikta informacija (41,3 mln. RON „akcinis kapitalas“ ir 73,9 mln. RON „kiti rezervai“)

([34]) Nuosavo kapitalo grąža, panaudoto kapitalo grąža ir turto grąža apskaičiuotos vadovaujantis metodika, kurią Rumunijos valdžios institucijos taikė 2018 finansiniais metais, pagal 2019 m. balandžio 19 d. pateiktą informaciją (14 priedas), padalydamos grynąjį pelną iš „akcinio kapitalo“, pridėjus „kitus“ rezervus“. Siekiant apskaičiuoti pakoreguotą nuosavą kapitalą kiekvienais restruktūrizavimo laikotarpio metais, buvo atsižvelgiama į bendrą pelną.

mln. RON	2017 m.	2018 m.	2019 m. (prognozė)	2020 m. (prognozė)	2021 m. (prognozė)	2022 m. (prognozė)	2023 m. (prognozė)
Panaudoto kapitalo grąža		nežinoma	–0,8 %	0,4 %	1,3 %	0,7 %	0,9 %
Turto grąža		nežinoma	–0,3 %	0,2 %	0,4 %	0,4 %	0,6 %

Šaltinis: Komisijos skaičiavimai, grindžiami trečio restruktūrizavimo plano duomenimis.

(127) Remiantis šiais skaičiavimais ir 2017–2023 m. veiklos pinigų srautų suma, kaip tai padarė Rumunija, didžiausias įnašas be pagalbos, kuriuo įmonė CNU galėtų prisidėti įgyvendinant planą, yra 76,2 mln. RON (16,1 mln. EUR). Ši suma sudaro tik 21,4 % numatomų restruktūrizavimo išlaidų, kurios siekia 365 mln. RON (77,0 mln. EUR). Tai yra gerokai mažiau nei nuosavo įnašo dydis, kuris turi sudaryti bent 50 % Šiuo atžvilgiu, net ir darant prielaidą, kad įmonė CNU vis tiek galės parduoti įmonei SNN, jeigu jos kainos atitiks rinkos kainas, įmonės CNU gaunamos veiklos pajamos būtinai bus hipotetinės ir nepakankamai stabilios bei prognozuojamos, kad būtų laikomos tikru ir faktiniu nuosavo indėlio padengiant restruktūrizavimo išlaidas šaltiniu. Todėl abejonės, kurias Komisija šiuo atžvilgiu išreiškė sprendime pradėti procedūrą, išlieka.

(128) Remiantis Komisijos sprendimų priėmimo praktika taikant Sanavimo ir restruktūrizavimo gaires, įvairių atitinkamų pagalbos gavėjų įnašas, nesusijęs su pagalba, sudarė net 73 % ([35]) tokių išlaidų ir ne mažiau kaip 44 % ([36]) restruktūrizavimo išlaidų (įnašas gali sudaryti mažiau nei 50 % remiamoje vietovėje 107 straipsnio 3 dalies a punktą, kaip numatyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 98 punkte). Komisija taip pat nori pabrėžti, kad strateginis branduolinės pramonės pobūdis nebuvo pagrindas sušvelninti nuosavo įnašo reikalavimus įmonei „Areva“, kuri yra potenciali įmonės CNU konkurentė ir kurios nuosavas įnašas buvo didesnis nei 50 % ([37]) Taigi šioje byloje Komisija nenustato jokios pagrįstos priežasties nukrypti nuo taisyklių ir savo sprendimų priėmimo praktikos dėl minimalaus nuosavo įnašo, skirto restruktūrizavimo išlaidoms padengti, dydžio.

(129) Be to, Rumunija nepateikė jokio pagrindimo dėl Komisijos sprendime pradėti procedūrą pateikto teiginio (žr. 50 konstatuojamąją dalį), kad Rumunija nepaaiškino, kodėl būsimasis pelnas yra faktinis nuosavo įnašo šaltinis, atsižvelgiant į Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 63 punktą, kuriame nustatyta, kad į įnašą neįtraukiamas ateityje laukiamas pelnas, pavyzdžiui, pinigų srautas.

(130) Rumunija neįrodė, kad kitos pajamos, kurios nėra pajamos iš įmonės SNN, susijusios su įmonės CNU UO_2 tiekimo sutartimi, būtų tikros, faktinės ir nesusijusios su pagalba. Bet kuriuo atveju šios pajamos sudarytų tik ne daugiau kaip 21,4 % nuosavo įnašo (žr. 127 konstatuojamąją dalį) ir jų iš esmės nepakaktų, kad būtų įvykdytas Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių reikalavimas dėl nuosavo įnašo dydžio. Todėl Komisijai nereikia spręsti, ar kiti Rumunijos nurodyti nuosavo įnašo šaltiniai yra tikri, faktiniai ir nesusiję su pagalba.

4.3.3. *Restruktūrizavimo planas ir ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas*

(131) Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 45 punkte nustatyta, jog restruktūrizavimo pagalbos atveju Komisija reikalaus, kad atitinkama valstybė narė pateiktų įvykdomą, nuoseklų ir visapusišką restruktūrizavimo planą gavėjo ilgalaikiam gyvybingumui atkurti. Vykdant restruktūrizavimo planą, per pagrįstą laikotarpį turi būti atkurtas ilgalaikis gavėjo gyvybingumas, remiantis realiomis būsimų veiklos sąlygų prielaidomis, kuriomis būtų atmetama bet kokia papildomos į restruktūrizavimo planą neįtrauktos valstybės pagalbos galimybė. Remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 48 punktu, restruktūrizavimo plane turi būti nurodytos pagalbos gavėjo sunkumų priežastys bei pagalbos gavėjo trūkumai ir išdėstyta, kaip siūlomomis restruktūrizavimo priemonėmis bus išspręstos pagrindinės pagalbos gavėjo problemos. Jų 50 punkte nustatyta, kad numatomi planuojamo restruktūrizavimo rezultatai turėtų būti nurodyti pagrindiniame scenarijuje ir pesimistiniame (arba blogiausio atvejo) scenarijuje. Remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 52 punktu, ilgalaikis gyvybingumas užtikrinamas tada, kai įmonė, padengusi visas išlaidas, įskaitant nuvertėjimą ir finansinius mokesčius, gali teikti tinkamą numatomą kapitalo grąžą.

([35]) 2018 m. birželio 25 d. Komisijos sprendimas, SA.49214 (2017/N) – *Restruktūrizavimo pagalba įmonei „Semenarna Ljubljana d.o.o“* (OL C 339, 2018 9 21, p. 1.).

([36]) 2016 m. gegužės 12 d. Komisijos sprendimas, SA.40419 (2015/NN) – *Restruktūrizavimo pagalba įmonei „Polzela d.d.“* (OL C 258, 2016 7 15, p. 1.).

([37]) Žr. 2017 m. sausio 10 d. Komisijos sprendimą, SA 44727 (2016/C) – *Restruktūrizavimo pagalba įmonei „Areva“* (OL L 155, 2017 6 17, p. 23.).

(132) Šia pagrindine Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių sąlyga visų pirma siekiama išvengti konkurencijos iškraipymo ilguoju laikotarpiu nepelningai ir pakartotinai skiriant viešuosius pinigus sunkumus patiriančioms įmonėms, kurios per pagrįstą laiką ateityje negalėtų atkurti savaiminės ir gyvybingos finansinės būklės. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad strateginis branduolinės pramonės pobūdis kitoje byloje, susijusioje su šia pramone ([38]), nebuvo pagrindas sušvelninti reikalavimus, taikomus restruktūrizavimo plano išsamumui ir pagrįstumui bei ilgalaikio gyvybingumo atkūrimo įgyvendinus planą tikimybei.

4.3.3.1. Restruktūrizavimo plano trūkumai

(133) Sprendimo pradėti procedūrą 54–61 konstatuojamosiose dalyse išreikštos abejonės, ar įmonė CNU gali tapti gyvybinga be nuolatinės pagalbos (veiklos subsidijos) ir ar planuojama nauja kasykla bus pelninga remiantis realiomis prielaidomis. Atsakydama į tai, Rumunija tvirtina, kad įmonė CNU taptų gyvybinga ilgalaikiu pagrindu, atsižvelgiant į finansines prognozes, iš kurių matyti, kad 2018–2023 m. nuosavo kapitalo grąža sudarytų vidutiniškai 14 % (2023 m. –11,4 %), o panaudoto kapitalo grąža –12,9 % (2023 m. –13,6 %). Tačiau dėl tolesnėse konstatuojamosiose dalyse nurodytų priežasčių, Komisijos nuomone, įmonės CNU ilgalaikis gyvybingumas nėra įrodytas.

(134) Komisija pažymi, kad pateikdama informaciją Rumunija nepaaiškino, kodėl į jos pinigų srautų prognozes neįtrauktos nei naujos planuojamos Tulgešo-Grinciešo kasyklos eksploatavimo sąnaudos, nei investicinės sąnaudos.

(135) Komisija taip pat pažymi, kad, remiantis Rumunijos pateikta informacija (žr. 1 lentelę), įmonės CNU nurodytos kainos, kuriomis ji kas 6 mėnesius nuo 2015 m. gruodžio mėn. iki 2018 m. rugpjūčio mėn. įmonei SNN tiektų 120 t_U UO_2, buvo 39–99 % didesnės, palyginti su įmonės „Cameco“ pasiūlymu. Trečiame restruktūrizavimo plane Rumunija nepateikė išsamaus kiekybinio paaiškinimo, kaip įmonės CNU gamybos procesai (tiek kasybos, tiek perdirbimo segmentuose) galėtų konkuruoti su įmonės „Cameco“ procesais, kad įmonė tokiu būdu atkurtų ilgalaikį gyvybingumą rinkoje be papildomos valstybės pagalbos restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje.

(136) Komisija taip pat pažymi, kad trečiame restruktūrizavimo plane numatyta įmonės CNU veiklos sąnaudų suma nuo 2020 m. sudaro [50–70] mln. RON ([10,5–14,8 mln. EUR) per metus. Ši suma yra lygi maždaug trečdaliui metinių išlaidų, numatytų 2023 m. (196,8 mln. RON) (41,5 mln. EUR) pirmame Rumunijos pateiktame restruktūrizavimo plane (žr. 1 lentelę). Rumunijos valdžios institucijos nepateikė jokio aiškaus ar įtikinamo šio reikšmingo abiejuose planuose numatytų veiklos sąnaudų sumažėjimo pagrindimo: visų pirma, abiejuose planuose nurodyta, kad iki 2023 m. Kručos kasyklos ištekliai būtų visiškai išeikvoti, todėl jos uždarymas nepaaiškina šio abiejuose minėtuose restruktūrizavimo planuose nurodytų veiklos sąnaudų skirtumo. Taigi prielaidos dėl veiklos sąnaudų nėra patikimos.

(137) Be to, Rumunija apskritai nepaaiškino prielaidų dėl pajamų, numatytų restruktūrizavimo plane nuo 2021 m., pavyzdžiui, prielaidos dėl Feldioaros gamykloje naudojamo šalyje pagaminto ir importuoto U_3O_8 derinio. Rumunijos valdžios institucijos taip pat nepateikė blogiausio atvejo scenarijaus, kaip numatyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 50 punkte, kuriame būtų išsamiai vertindamas įmonės gyvybingumo atkūrimas net esant pesimistinėms prielaidoms. Iš tikrųjų Rumunijos valdžios institucijos tik apskaičiavo bendrų veiklos pinigų srautų sumą, kuri laikoma nuosavu įnašu, jeigu veiklos išlaidos (arba – alternatyviu atveju – investicinės išlaidos) būtų 25 % didesnės, nepateikdamos tokios prielaidos pagrindimo ir išsamiai neįvertindamos jos poveikio įmonės CNU finansinėms ataskaitoms.

(138) Be to, Rumunija nepateikė įrodymų, kad naujoji kasykla bus pelninga, kaip aiškiai reikalaujama sprendime pradėti procedūrą. Galimybių studija, kurios užsakymas pateiktas Rumunijos konsultacinei įmonei („Cepromin Deva“), bus parengta iki 2019 m. lapkričio mėn. Todėl Komisija pažymi, kad 2011 m. tyrimas dėl urano kasyklos (žr. 72 konstatuojamąją dalį), kurio Rumunija deja nesugebėjo pateikti Komisijai, net kupiūravus duomenis, kurie gali būti susiję su nacionaliniu saugumu, bet kuriuo atveju yra pasenęs ir jo nepakanka norint nustatyti naujos kasyklos pelningumą. Visų pirma, Rumunija neatmetė Komisijos sprendime pradėti procedūrą pateiktos pastabos, kad numatomos kasyklos gamybos sąnaudos bus gerokai didesnės už U_3O_8 tarptautinę rinkos kainą (žr. 39 konstatuojamąją dalį). Remdamasi tuo pačiu specializuotu šaltiniu, Komisija pažymi, kad U_3O^8 kainos išlieka žemos

([38]) Žr. 42 išnašą.

ir siekia maždaug 25 USD/lb (22,6 EUR/lb) ([39]), o tai yra gerokai mažiau už […] USD/lb ([…] EUR/lb) U_3O^8 gamybos sąnaudas, kurias Rumunija numatė pradiniame restruktūrizavimo plane. Rumunija paaiškino, kad jos naujos kasyklos gamybos sąnaudos gali būti mažesnės nei iš pradžių numatyta 2011 m. plane, nes pirmajame etape bus eksploatuojami tik atviri ištekliais, tačiau nepaaiškino, kokios jos bus, palyginti su dabartinėmis ir prognozuojamomis rinkos kainomis. Be to, iš naujos subsidijos, numatytos trečiame restruktūrizavimo plane (žr. 57 konstatuojamąją dalį), siekiant padengti Kručos-Botošanio kasyklos uždarymo išlaidas, matyti, kad įmonė CNU neatidėjo lėšų šios kasyklos aplinkos atkūrimui. Kadangi nėra jokių naujos kasyklos tyrimų, nėra galimybės patikrinti, ar šios sąnaudos buvo tinkamai įtrauktos į naujos kasyklos sąnaudas. Tas pats pasakytina apie visas kitas būsimas naujos kasyklos eksploatavimo sąnaudas. Todėl Komisija daro išvadą, kad abejonės dėl naujos kasyklos, išreikštos sprendime pradėti procedūrą, nebuvo išsklaidytos.

4.3.3.2. Abejonės dėl ilgalaikio gyvybingumo atkūrimo

(139) Visų pirma, Komisija mano, kad Rumunijos valdžios institucijų pateikti skaičiavimai neįrodo įmonės CNU gyvybingumo atkūrimo, nes jie grindžiami klaidinga prielaida, jog įmonė CNU tinkamai prisidės prie savo veiklos restruktūrizavimo. Kaip paaiškinta pirmiau, Komisija iš tikrųjų mano, kad pajamos, gautos iš UO_2 tiekimo įmonei SNN monopolio, susijusios su pagalba (žr. 125 konstatuojamąją dalį). Taigi be papildomos valstybės pagalbos ilgalaikis gyvybingumas nebus atkurtas, nes tiekimo įmonei SNN monopolio pagrindu laikas nėra ribojamas ir manoma, kad iš jo restruktūrizavimo laikotarpiu bus gauta didžioji įmonės CNU pajamų dalis. Praktikoje, kaip matyti iš 5 lentelės, nepaisant trečio Rumunijos restruktūrizavimo plano trūkumų, jeigu nebūtų šio pajamų šaltinio, 2023 m. įmonės CNU nuosavo kapitalo grąža sudarytų ne daugiau kaip 2,2 %, o panaudoto kapitalo grąža –0,9 % Ši 2,2 % grąža yra gerokai mažesnė nei dabartinė 5,0 % rinkos norma, taikoma 10 metų trukmės Rumunijos valstybės obligacijoms; ši 2,2 % grąža taip pat yra gerokai mažesnė nei 7,5–8,5 % panaudoto kapitalo grąža, kurią Rumunija laiko tinkamu atlygiu už kapitalą šiame sektoriuje, remiantis Sprendimu dėl Pakšo II (žr. 65 konstatuojamąją dalį). Lyginamasis panaudoto kapitalo grąžos rodiklis, kurį pateikia Rumunija, yra susijęs su atominės elektrinės statyba ir eksploatavimu, kurie yra susiję su rizika, sąnaudomis ir atlygiu, kurie skiriasi nuo branduolinio kuro tiekimo rizikos, sąnaudų ir atlygio. Įmonės CNU veikla apima kasybos komponentą, kuriam įtakos turi urano koncentrato kainų raida ir perdirbimo į urano dioksidą veikla. Todėl palyginimui reikėtų naudoti ne mažesnį kaip maždaug 7–8,4 % įmonės CNU panaudoto kapitalo grąžos rodiklį, kuris, taip jau sutapo, yra tokio pat dydžio, kaip ir Rumunijos pateiktoje informacijoje ([40]). Bet kuriuo atveju numatoma įmonės CNU nuosavo kapitalo grąža ir panaudoto kapitalo grąža restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje 2023 m. bus kur kas mažesnė nei 5 % Rumunijos skolinimosi išlaidų (jeigu neįskaičiuojamos pajamas, kurios susijusios su pagalba). Taigi negalima teigti, kad įmonės CNU ilgalaikis gyvybingumas gali būti atkurtas be papildomos pagalbos.

(140) Be to, Komisija vertino, ar jos išvada dėl ilgalaikio gyvybingumo pasikeistų, jeigu tikėtinos pajamos be monopolio būtų grindžiamos pardavimu rinkos kaina. Tačiau, jeigu įmonė CNU faktiškai parduotų ir registruotų UO_2 gamybos pajamas rinkos kainomis, gautos pajamos jai neleistų pasiekti ilgalaikio gyvybingumo.

(141) Remiantis Rumunijos pateikta informacija, dabartinė UO_2 pardavimo kaina iš tikrųjų yra lygi 380 RON/kg (80 EUR/kg) (įmonės „Cameco“ 2018 m. liepos mėn. pasiūlymas), o U_3O_8 rinkos kaina sudaro 31,7 USD/lb (350,4 RON/kg_U) pagal 6 mėnesių istorinį vidurkį. Todėl rinkos pirkėjas sutiktų mokėti įmonei CNU už UO_2 tiekimą rinkos kainą, kuri lygi iš importuoto U_3O_8 pagaminto UO_2 rinkos kainos (380,4 RON/kg_U) atėmus U_3O_8 rinkos kainą (350,4 RON/kg_U), tai reiškia maždaug 30 RON/kg_U. Pajamų rinkos kaina iš esmės nepakaktų įmonės CNU U_3O_8 perdirbimo į UO_2 sąnaudoms ([…] RON/kg, įskaitant 5 % pelno maržą) padengti. Iš tiesų didesnė UO_2 kaina, nustatyta pagal importuoto U_3O_8 kainą, būtų nekonkurencinga.

([39]) 2019 m. liepos 20 d. duomenys, skelbiami svetainėje https://www.uxccom.

([40]) 2018 m. įmonės „Orano“ svertinės urano kasybos kapitalo sąnaudos sumokėjus mokesčius sudarė 7,65–11,6 % ir 6,7 % vykdant tolesnio perdirbimo veiklą. Santykinis įmonės CNU kasybos ir perdirbimo sąnaudų svoris atitinkamai sudarė 34 % ir 66 % 2019 m. (žr. 5 lentelę), todėl nustačius, kad įmonės CNU panaudoto kapitalo grąža turėtų atitikti įmonės „Orano“ kapitalo sąnaudas, visos svertinės kapitalo sąnaudos sumokėjus mokesčius sudarytų 7–8,4 % Tai būtų konservatyvus rodiklis. Minimali tikslinė panaudoto kapitalo grąža turėtų būti didesnė už svertines kapitalo sąnaudas sumokėjus mokesčius, nes priimtinas atlygis visada turi padengti skolinimosi išlaidas ir tinkamą atlygį akcininkams. Įmonės „Orano“ 2018 m. gruodžio 31 d. konsoliduotosios finansinės ataskaitos (p. 46), skelbiamos adresu https://www.orano.group/docs/default-source/orano-doc/finance/publications-financieres-et-reglementees/2018/resultats-annuels-2018/orano_comptes..

(142) Analogiškai, remiantis Rumunijos pateikta informacija, įmonė CNU taip pat neatkurtų ilgalaikio gyvybingumo, jeigu įmonė SNN jai mokėtų UO_2 rinkos kainą (380,4 RON/kg_U) už integruotą UO_2 pasiūlymą, grindžiamą šalyje išgaunamu urano koncentratu: iš tikrųjų Rumunija teigė, kad įmonės CNU integruotos gamybos sąnaudos sudaro maždaug […] RON/kg_U, naudojant uraną iš Kručos-Botošanio kasyklos ([41]), o tai yra gerokai daugiau nei įmonės „Cameco“ pateikta UO_2 kaina. Todėl didžioji dalis būsimo UO_2, kuriam naudojamas naujoje numatomoje kasykloje išgaunamas U_3O^8, pardavimo (apie 80 %) būtų nuostolinga. Todėl, remiantis Rumunijos pateiktu planu, negalima daryti išvados, kad įmonė CNU būtų gyvybinga, jeigu produkciją parduotų rinkos kainomis.

(143) Komisija toliau vertino, kas nutiktų, jeigu įmonė CNU parduotų iš urano koncentrato, išgauto jos naujoje numatomoje kasykloje, pagamintą UO_2 įmonei SNN rinkos kaina (380,4 RON/kg_U). Tokiu atveju, remiantis Rumunijos valdžios institucijų pateikta informacija (4 lentelė), Feldioaros gamyklos sąnaudos sudarytų bent jau maždaug […] mln. RON per metus, o tai būtų […] RON/kg_U, darant labai konservatyvią prielaidą, kad sąnaudos nepadidėtų gamyklai veikiant visu pajėgumu, kuris siekia […] t_U UO_2 per metus. Padengus Feldioaros gamyklos ir administracines sąnaudas (kurios, darant konservatyvią prielaidą, nepasikeistų ir sudarytų […] mln. RON per metus), didžiausia įmonės CNU UO_2 marža, skirta (naujosios) kasyklos ir urano perdirbimo į urano koncentratą sąnaudoms padengti, sudarytų […] RON/kg_U. Ši marža yra daug mažesnė už dabartinę U_3O_8 rinkos kainą, kuri sudaro 350 RON/kg_U. Ji taip pat mažesnė nei Rumunijos nurodytos naujosios Tulgešo-Grinciešo kasyklos gamybos sąnaudos, t. y. […] RON/kg_U ([42]).

(144) Iš 7 lentelės matyti, kad net pagal (optimistinę) prielaidą, kad naujosios kasyklos gamybos sąnaudos (įskaitant tinkamą būsimų aplinkosaugos įsipareigojimų padengimą) būtų lygios dabartinei urano koncentrato rinkos kainai (t. y. 350 RON/kg_U U_3O_8), įmonei CNU nepavyktų pasiekti ilgalaikio gyvybingumo, jeigu UO_2 būtų parduodamas rinkos kaina pagal pateiktą restruktūrizavimo planą. Iš esmės pajamos iš UO_2 pardavimo rinkos kaina būtų mažesnės už įmonės CNU gamybos sąnaudas. Todėl jos nuosavo kapitalo grąža, turto grąža ir panaudoto kapitalo grąža restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje būtų neigiamos. Taigi, net ir vykdant tiekimą iš naujosios kasyklos, remiantis Rumunijos pateiktu trečiu restruktūrizavimo planu, negalima daryti išvados, kad įmonė CNU būtų gyvybinga, jeigu produkciją parduotų rinkos kainomis.

7 lentelė

Faktiniai ir prognozuojami įmonės CNU finansiniai rezultatai (UO_2 pardavimas rinko kaina)

mln. RON	2017 m.	2018 m.	2019 m. (prognozė)	2020 m. (prognozė)	2021 m. (prognozė)	2022 m. (prognozė)	2023 m. (prognozė)
praėjusių laikotarpių pajamos	84,1	37,8					
su UO_2 nesusijusios pajamos			12,9	15,4	16,5	16,9	17,4
su UO_2 susijusios pajamos			93,12	93,12	93,12	93,12	93,12
Bendra apyvarta	84,1	37,8	106,0	108,5	109,6	110,1	110,5
Feldioaros sąnaudos	42,98	28,38	42,53	41,73	40,61	39,27	37,84
Administracinės sąnaudos	7,77	4,29	7,77	7,77	7,77	7,77	7,77
Sučavos							
kasyklos sąnaudos (darant prielaidą, kad gamybos sąnaudos atitinka rinkos kainą)	nėra duomenų	nėra duomenų	84	84	84	84	84
Grynasis pelnas	**nėra duomenų**	**nėra duomenų**	**–28,4**	**–25,1**	**–22,8**	**–21,1**	**–19,2**
Koreguotas nuosavas kapitalas			115,23				
Nuosavo kapitalo grąža ([43])				–25 %	–22 %	–20 %	–18 %

([41]) Antras restruktūrizavimo planas, 11 priedas.

([42]) Žr. sprendimo pradėti procedūrą 25 konstatuojamąją dalį. Rumunija nepateikė jokių naujų pagrįstų išlaidų sąmatų.

([43]) Apskaičiuota remiantis koreguotu nuosavo kapitalo dydžiu, t. y. 115 mln. RON (trečiame restruktūrizavimo plane Rumunijos valdžios institucijų pateikta prielaida dėl 2018 m.); panaudoto kapitalo grąža ir turto grąža apskaičiuotos grynąjį pelną padalijus iš to paties atitinkamo suvestinio rodiklio, kaip 6 lentelėje.

Panaudoto kapitalo grąža				–20 %	–12 %	–17 %	–7 %
Turto grąža				–7 %	–6 %	–5 %	–4 %

Šaltinis: Komisijos skaičiavimai, grindžiami trečio restruktūrizavimo plano duomenimis.

4.3.4. *Netinkamo neigiamo poveikio konkurencijai ir prekybai vengimas*

(145) Remiantis Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 76 ir paskesniais punktais, kai teikiama restruktūrizavimo pagalba, būtina imtis konkurencijos iškraipymų ribojimo priemonių, kad neigiamas poveikis prekybos sąlygoms būtų kuo labiau sumažintas ir teigiamas poveikis nusvertų neigiamą poveikį. Visų pirma, konkurencijos iškraipymą ribojančios priemonės paprastai turėtų būti struktūrinės, t. y. aiškus gyvybingos veiklos, o ne nuostolingos veiklos, kurios bet kuriuo atveju reikėtų atsisakyti, kad būtų išsaugotas gyvybingumas, pardavimas.

(146) Šios sąlygos logika yra ta, kad įprastomis rinkos sąlygomis įmonė, negavusi pagalbos, bankrutuotų arba būtų perimta. Tada rinkoje ir (arba) išorėje konkurentams atsirastų galimybių augti. Todėl gavėjas, gaudamas pagalbą, turėtų kaip nors iš dalies kompensuoti jos daromą neigiamą poveikį konkurencijai. Be reikalavimo, kad pagalba būtų teikiama siekiant bendros svarbos tikslo, reikalavimas taikyti kompensacines priemones taip pat atgraso įmones ir padeda apsisaugoti nuo neatsakingo elgesio rizikos, kai bendrovių, kurios patiria sunkumų, akcininkai pagalbos kreipiasi į valstybę, o pelningai veikdami gauna perteklinės naudos.

(147) Šiuo atžvilgiu, kaip apibendrinta 78–82 konstatuojamosiose dalyse, Rumunija pirmiausia teigia, kad, palyginti su pradiniu restruktūrizavimo planu, trečiame restruktūrizavimo plane valstybės pagalba, kurią numatoma suteikti įmonei CNU, sumažinta daugiau kaip 60 % Komisija pažymi, kad, kaip nurodyta 125 konstatuojamojoje dalyje, trečiame restruktūrizavimo plane numatytų pajamų, gaunamų vykdant įmonių CNU ir SNN sutartį dėl UO_2 (sudarytą remiantis Įstatymu Nr. 193/2018) ir viršijančių 250 mln. RON (52,7 mln. EUR) (per visą restruktūrizavimo laikotarpį pagal Rumunijos vertinimus), negalima laikyti nesusijusiomis su pagalba. Todėl šią sumą reikia pridėti prie 178,3 mln. RON (37,6 mln. EUR) pagalbos, kuri iš viso sudaro 428,3 mln. RON (90,3 mln. EUR). Ši suma atitinka 97,2 % visos pagalbos sumos, kurią Rumunija nurodė pradiniame restruktūrizavimo plane (440,8 mln. RON arba 93,0 mln. EUR). Todėl Komisija daro išvadą, kad pagalbos intensyvumas beveik nesikeičia ir nesumažėjo 60 %, kaip tvirtina Rumunija.

(148) Rumunija taip pat tik pakartoja jau pateiktus argumentus, dėl kurių Komisija išreiškė abejonių sprendime pradėti procedūrą (žr. 62–68 konstatuojamąsias dalis). Rumunija teigia, kad struktūrinės kompensacinės priemonės nėra nei būtinos, nei įmanomos, nes įmonė CNU nedidelė, o kadangi alternatyvaus ES veikiančio technologijai CANDU reikalingo tiekėjo nėra, pagalba poveikio konkurencijai nedaro. Tvirtinama, kad bet koks pardavimas keltų grėsmę restruktūrizavimo plano gyvybingumui.

(149) Tačiau, remdamasi 21–23 konstatuojamosiose dalyse pateikta ir 4.1.4 skirsnyje įvertinta informacija, Komisija padarė išvadą, kad tiekiant urano koncentratą yra faktinė ir galima Europos bendrovių konkurencija, taip pat yra galima konkurencija perdirbimo veiklos srityje.

(150) Dėl Rumunijos pateikto argumento, kad bet koks pardavimas keltų grėsmę restruktūrizavimo plano gyvybingumui, Komisija pažymi, kad įmonės „Areva“ byloje ([44]) įmonė „Areva“ pardavė savo reaktorių verslą („New Areva NP“) Prancūzijos energetikos rinkos senbuvei – įmonei EDF. Ši veikla atitiko trečdalį įmonės „Areva“ turto ir iš jos buvo gaunama daugiau nei 50 % apyvartos iki restruktūrizavimo ([45]). Komisija pažymi, kad Rumunija nepateikė jokio alternatyvaus plano, kuriame būtų numatytas kurios nors iš įmonės CNU veiklos rūšių pardavimas, pavyzdžiui, įmonei CNU susitelkiant į kasybos segmentą ir parduodant perdirbimo veiklą, siekiant užtikrinti jos tęstinumą, kaip savarankišką įmonę.

([44]) Žr. 42 išnašą.

([45]) Žr. galutinio sprendimo, nurodyto 42 išnašoje, 333 konstatuojamąją dalį.

(151) Atsižvelgiant į 147–150 konstatuojamosiose dalyse pateiktą informaciją, atrodo, kad: i) yra faktinė konkurencija urano gavybos veiklos srityje; ii) tolesnė konkurencija galėtų atsirasti urano perdirbimo veiklos srityje ir iii) Rumunija nesiūlo įmonei CNU taikyti jokių struktūrinių kompensacinių priemonių. Todėl Komisija daro išvadą, kad struktūrinių kompensacinių priemonių nebuvimas neatitinka konkurencijos iškraipymo ribojimo priemonių kriterijų, nustatytų Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 76 punkte ir paskesniuose punktuose.

4.4. **Galutinė išvada dėl restruktūrizavimo pagalbos suderinamumo su vidaus rinka**

(152) Kalbant apie sanavimo pagalbos paskolą, kaip nustatyta Sanavimo ir restruktūrizavimo gairių 55 punkto d papunktyje, Rumunija įsipareigojo per ne daugiau kaip šešis mėnesius nuo sprendimo dėl sanavimo pagalbos priėmimo dienos arba pirmos išmokos išmokėjimo dienos (sprendimo dėl sanavimo pagalbos 42 konstatuojamoji dalis) pateikti arba įrodymą, kad paskola buvo grąžinta, arba galiojantį restruktūrizavimo planą ar pagrįstą likvidavimo planą, kuriame būtų nustatyti įmonės CNU likvidavimo veiksmai, įvykdytini per pagrįstą laikotarpį ir be papildomos pagalbos. Rumunija neįvykdė šio įsipareigojimo, nes i) sanavimo paskola nebuvo grąžinta ir ii) Rumunijai buvo pranešta, kad restruktūrizavimo planu (kurį Rumunija pateikė 2017 m. birželio mėn. ir iš dalies pakeitė, 2019 m. balandžio mėn. pateikusi naujausią jo versiją) neužtikrinamas tinkamas nuosavas įmonės CNU įnašas į restruktūrizavimo planą, taip pat įmonės CNU ilgalaikio gyvybingumo atkūrimas be papildomos pagalbos restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje ar tinkama kompensacinė priemonė.

(153) Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija daro išvadą, kad i) ilgalaikės sanavimo paskolos pertvarkymas į 60,4 mln. RON (12,7 mln. EUR) restruktūrizavimo pagalbą (nurašant skolas) ir ii) trys valstybės dotacijos, kurių bendra suma sudaro 117,9 mln. RON (24,9 mln. EUR), skirtos įmonei CNU yra nesuderinami su vidaus rinka.

5. **EURATOMO SUTARTIES TAIKYMO SRITYS**

(154) Komisija taip pat tinkamai atsižvelgia į tai, kad įmonė CNU vykdo veiklą srityse, kurioms taikoma Euratomo sutartis. Euratomo sutartimi buvo įsteigta Europos atominės energijos bendrija. Šioje sutartyje patikslinamos būtinosios priemonės ir nustatoma atsakomybė siekiant tokių tikslų kaip branduolinė sauga, energetinė nepriklausomybė, energijos tiekimo įvairovė ir saugumas ([46]).

(155) Euratomo sutarties 52 straipsniu įsteigta Euratomo tiekimo agentūra, siekiant užtikrinti reguliarų ir teisingą branduolinio kuro tiekimą Europos vartotojams pagal 2 straipsnio d punkte nustatytus tikslus. Siekdama atlikti šią užduotį, Euratomo tiekimo agentūra taiko tiekimo politiką, grindžiamą vienodomis visų naudotojų galimybėmis gauti rūdos ir branduolinio kuro, o Euratomo tiekimo agentūra turi teisę rinktis medžiagas, pagamintas Bendrijoje, ir išimtinę teisę sudaryti rūdos ir branduolinio kuro tiekimo sutartis.

(156) Vadovaujantis Euratomo sutarties 67 straipsniu, „išskyrus atvejus, kai šioje Sutartyje numatomos išimtys, kainos nustatomos derinant paklausą ir pasiūlą, kaip numatyta 60 straipsnyje; valstybių narių nacionalinės teisės aktai neturi prieštarauti tokioms nuostatoms“. Taikant supaprastintą procedūrą, nustatytą Europos atominės energijos bendrijos tiekimo agentūros reglamento 5bis straipsnyje ([47]), Euratomo tiekimo agentūra naudojasi pasirinkimo teise ir teise sudaryti sutartis sudarydama vieną trišalę gamintojo, Euratomo tiekimo agentūros ir naudotojo sutartį.

(157) Nagrinėjamoje byloje Euratomo tiekimo agentūra yra kiekvienos sutarties tarp įmonių CNU ir SNN šalis ir, kaip nurodyta 156 konstatuojamojoje dalyje, vertindama pirkimo užsakymus nėra saistoma jokių Rumunijos teisės aktų.

(158) Tiekimo reguliavimo sistema nustatomas tik pirmenybės Bendrijos vartotojams principas pagal Euratomo sutarties 2 straipsnio d punktą ir neužtikrinamas disponavimas Bendrijoje pagamintomis branduolinėmis medžiagomis. Be to, Euratomo sutartyje numatyta sistema, pagal kurią reikalaujama, kad kainos būtų nustatomos derinant pasiūlą ir paklausą, nebent būtų išskirtinių aplinkybių ([48]).

([46]) Žr. pirmiausia Euratomo sutarties 1, 2 ir 52 straipsnius.

([47]) Žr. Europos atominės energijos bendrijos tiekimo agentūros reglamentą, iš dalies keičiantį 1960 m. gegužės 5 d. Tiekimo agentūros taisykles, kaip rūdų, žaliavų ir specialių skiliųjų medžiagų paklausa turi būti suderinta su pasiūla (OL L 193, 1975 7 25, p. 37).

([48]) Žr. 1997 m. kovo 11 d. Sprendimą *ENU/Komisija*, C-357/95 P EU:C:1997:144, kuriame Teisingumo Teismas nurodė, kad gali būti išimtinių aplinkybių, kuriomis gali būti pateisinamas nukrypimas nuo Sutartyje nustatyto kainodaros mechanizmo. Pateiktas pavyzdys yra „grėsmės arba galimos grėsmės pagrindiniam tikslui – reguliariai ir teisingai tiekti rūdas ir branduolinį kurą – buvimas“ (47 punktas).

(159) Komisija yra pripažinusi ankstesniuose sprendimuose dėl valstybės pagalbos, kad našios branduolinės energijos skatinimas yra pagrindinis Euratomo sutarties, vadinasi, ir Europos Sąjungos, tikslas ([49]). Nedarydama įtakos įmonės CNU vykdomo tiekimo įmonei SNN, kuris reglamentuojamas Įstatymu Nr. 193/2018 ir Vyriausybės nutarimu Nr. 126/2019, atitikties Euratomo sutarties nuostatoms, Komisija pripažįsta, kad šiuo sprendimu gali būti daroma įtaka tam tikriems Rumunijos įsipareigojimams pagal Euratomo sutartį dėl urano gavybos ir perdirbimo saugos bei tiekimo saugumo, ypač jeigu įmonė CNU turėtų nutraukti veiklą.

(160) Atliekant šį tyrimą pagal SESV arba imantis paskesnių veiksmų, Rumunija gali planuoti patvirtinti priemones, kuriomis būtų užtikrintas Euratomo sutarties tikslų dėl urano kasybos ir perdirbimo saugos bei tiekimo saugumo įgyvendinimas, pavyzdžiui, išsaugodama galimybę garantuoti, kad Feldioaros gamykloje, neatsižvelgiant į tai, ar ji priklausys įmonei CNU, ar bus jos eksploatuojama, išliks galimybė gaminti UO_2 įmonės SNN CANDU reaktoriams. Tačiau tokios priemonės tokiomis aplinkybėmis negali kelti abejonių, nepagrįstai sumažinti atlikus šį tyrimą susigrąžintiną pagalbą arba vėlinti pareigos susigrąžinti vykdymą, taip pat turi būti būtinos, proporcingos, pagrįstos ir ribotos trukmės bei apimties tiek, kiek tai būtina siekiant išsaugoti saugą ir tiekimo saugumą. Užtikrinant šio sprendimo vykdymą, Komisijai turi būti iš anksto pranešama ir Komisija turi galėti patikrinti, ar tos sąlygos yra įvykdytos. Taigi šiuo sprendimu iš esmės nedaroma įtaka tokioms priemonėms.

6. **Susigrąžinimas**

(161) Vadovaujantis SESV ir nusistovėjusia Sąjungos teismų praktika, Komisija yra kompetentinga nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė turi nutraukti arba pakeisti pagalbą, jeigu nustatoma, kad pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka ([50]). Be to, Teisingumo Teismas sistemingai priima sprendimus, kad valstybės narės prievolė nutraukti pagalbą, kurią Komisija laiko nesuderinama su vidaus rinka, nustatyta siekiant atkurti anksčiau buvusią padėtį ([51]).

(162) Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas yra nustatęs, kad šis tikslas būna pasiektas, jei gavėjas grąžina neteisėtą pagalbą ir taip praranda savo konkurentų atžvilgiu rinkoje turėtą pranašumą ir yra atkuriama iki pagalbos suteikimo buvusi padėtis ([52]).

(163) Šiuo atžvilgiu Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ([53]) 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „[j]eigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota [susigrąžinta] iš gavėjo <...>“.

(164) Taigi ilgalaikė sanavimo pagalbos paskola, kuri tapo neteisėta nuo tada, kai sanavimo pagalba nebuvo grąžinta per šešis mėnesius nuo jos suteikimo ir (arba) išmokėjimo, buvo suteikta pažeidžiant SESV 108 straipsnio 3 dalį ir turi būti laikoma neteisėta ir nesuderinama pagalba. Paskola turi būti susigrąžinta, kad būtų atkurta padėtis, buvusi rinkoje iki paskolos suteikimo. Pagal Reglamento 2015/1589 16 straipsnio 2 dalį pagalba turi būti susigrąžinta nuo tos dienos, kai pagalbos gavėjui buvo suteiktas pranašumas, t. y. kai pagalbos gavėjas galėjo neteisėtai disponuoti pagrindine paskolos suma, iki faktinio susigrąžinimo dienos. Be to, į susigrąžintiną sumą turėtų būti įskaičiuotos palūkanos, susidariusios iki faktinio susigrąžinimo dienos. Susigrąžinimo palūkanos skiriasi nuo sutartinių palūkanų ar kitų susijusių sumų, susijusių su įmonės CNU valstybei grąžintina sanavimo paskola, remiantis sutartiniais susitarimais, todėl jos turi būti pridedamos prie pagrindinės pagalbos sumos. Sumokėdamas pagalbos susigrąžinimo palūkanas pagalbos gavėjas netenka finansinio pranašumo, kurį jis dėl nemokamai gautos konkrečios pagalbos turėjo nuo pagalbos išmokėjimo gavėjui dienos iki jos sugrąžinimo dienos ([54]). Susigrąžinimo palūkanos apskaičiuojamos remiantis Reglamentu (EB) Nr. 794/2004 ([55]).

([49]) Žr. 2004 m. rugsėjo 22 d. Komisijos sprendimą 2005/407/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Jungtinė Karalystė planuoja įgyvendinti bendrovei „British Energy plc“ (OL L 142, 2005 6 6, p. 26) ir 2014 m. spalio 8 d. Komisijos sprendimą (ES) 2015/658 dėl pagalbos priemonės SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N), kurią Jungtinė Karalystė ketina skirti Hinklio kyšulio C branduolinei elektrinei remti (OL L 109, 2015 4 28, p. 44).

([50]) Žr. 1973 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija/Vokietija*, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13 punktą.

([51]) Žr. 1994 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Ispanija/Komisija*, sujungtos bylos C-278/92, C-279/92 ir C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 75 punktą.

([52]) Žr. 2001 m. liepos 3 d. Sprendimo *Belgija/Komisija*, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64 ir 65 punktus.

([53]) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).

([54]) Žr. 1995 m. birželio 8 d. Sprendimo *Siemens/Komisija*, T-459/93, ECLI:EU:T:1995:100, 97–101 punktus.

([55]) Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004 (OL L 140, 2004 4 30, p. 1), su pakeitimais.

(165) Komisija atkreipia dėmesį į pastarojo meto diskusijas su Rumunija, kai nebuvo atmesta įmonės CNU likvidavimo pateikus reikalavimą susigrąžinti sanavimo paskolą ir jos turto pardavimo galimybė, siekiant įvykdyti įmonės įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus, atsiradusius vykdant šiuo sprendimu Rumunijai nustatytą susigrąžinimo prievolę.

(166) Tai, kad dėl įmonės CNU gali būti pradėta nemokumo procedūra ir ji negalės grąžinti pagalbos, nėra pagrįsta priežastis atleisti ją nuo prievolės grąžinti pagalbą ([56]). Šiuo atveju padėties, buvusios iki pagalbos išmokėjimo, atkūrimas ir konkurencijos iškraipymo pašalinimas iš esmės gali būti pasiekti įtraukus į kreditorinių reikalavimų sąrašą įsipareigojimą grąžinti sanavimo pagalbos paskolą, vykdant teismo prižiūrimą nemokumo procedūrą. Jeigu Rumunijai nepavyktų susigrąžinti visos sumos, nemokumo byloje turėtų būti priimtas sprendimas visiškai nutraukti įmonės CNU veiklą ([57]).

7. **IŠVADA**

(167) Komisija daro išvadą, kad Rumunija skyrė įmonei CNU neteisėtą valstybės pagalbą, suteikdama jai ilgalaikę sanavimo pagalbos paskolą, kuri yra nesuderinama su vidaus rinka ir turėtų būti susigrąžinta, o ne nurašyta, kaip ketina pasielgti Rumunija. Be to, Komisija daro išvadą, kad su vidaus rinka nesuderinama ir papildoma restruktūrizavimo pagalba, kurią numatoma skirti suteikiant tris dotacijas (iš viso 117,9 mln. RON), skirtas Kručos-Botošanio kasyklai uždaryti, naujajai Tulgešo-Grinciešo kasyklai atidaryti ir Feldioaros gamyklai modernizuoti, todėl įmonei CNU ji neturėtų būti skiriama. Komisija atkreipia dėmesį ir į tai, kad Rumunija neketina įgyvendinti kai kurių į pradinį planą įtrauktų restruktūrizavimo pagalbos priemonių, dėl kurių Komisijai kilo abejonių.

(168) Komisija ateityje gali atlikti atskirą tyrimą, ar pajamos, kurias įmonė CNU gauna įgyvendindama Įstatymą Nr. 193/2018, kaip išsamiai apibūdinta Vyriausybės nutarime Nr. 126/2019, yra susijusios su neteisėta valstybės pagalba,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią Rumunija ketina suteikti įmonei „Compania Națională a Uraniului SA“, t. y. nurašydama paskolą, suteiktą pagal Nepaprastąjį Vyriausybės nutarimą Nr. 65/2016, ir skirdama tris valstybės dotacijas Kručos-Botošanio kasyklai uždaryti, naujajai Tulgešo-Grinciešo kasyklai atidaryti ir Feldioaros gamyklai modernizuoti (iš viso 178,3 mln. RON), yra nesuderinama su vidaus rinka.

Todėl pagalbos priemonės negali būti įgyvendinamos.

2 straipsnis

Rumunijai atsisakius planų, tyrimas dėl jos praneštos valstybės pagalbos teikiant 75,5 mln. RON dotaciją, 213 mln. RON veiklos subsidiją ir pertvarkant įmonės „Compania Națională a Uraniului SA“ 13,3 mln. RON skolą (2017 m. kovo 30 d. duomenimis) į Rumunijos valstybės akcijas, nebereikalingas.

3 straipsnis

62 mln. RON paskola, suteikta įmonei „Compania Națională a Uraniului“ pagal Nepaprastąjį Vyriausybės nutarimą Nr. 65/2016, ir palūkanos (sanavimo paskola), kurios nebuvo grąžintos po šešių mėnesių, yra neteisėta valstybės pagalba, kurią Rumunija suteikė pažeisdama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalį, ir yra nesuderinama su vidaus rinka.

([56]) 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija/Komisija*, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, 85 punktas; 1986 m. sausio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija/Belgija*, C-52/84, ECLI:EU:C:1986:3, 14 punktas; 1990 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Belgija/Komisija*, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 60–62 punktai.

([57]) 2012 m. gruodžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija/Ispanija*, C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, 104 punktas.

4 straipsnis

1. Rumunija susigrąžina iš pagalbos gavėjo 3 straipsnyje nurodytą nesuderinamą pagalbą.

2. Faktinė susigrąžintina suma yra lygi gavėjui faktiškai išmokėtos sanavimo paskolos sumai, t. y. 60 367 550,53 RON, kurios jis negrąžino Rumunijos valstybei, taip pat atitinkamoms sutartinėms palūkanoms, kurios turėjo būti skaičiuojamos nuo sanavimo paskolos išmokėjimo. Susigrąžintinai sumai taip pat taikomos susigrąžinimo palūkanos, skaičiuojamos nuo tos dienos, kurią pagalba tapo neteisėta, iki faktinio susigrąžinimo dienos.

3. Palūkanos skaičiuojamos nuo pagrindinės sumos ir susikaupusių palūkanų pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ([58]) V skyrių.

4. Rumunija nuo šio sprendimo priėmimo dienos nutraukia visos dar neišmokėtos 3 straipsnyje nurodytos pagalbos sumos mokėjimą.

5 straipsnis

1. 3 straipsnyje nurodyta pagalba susigrąžinama nedelsiant ir veiksmingai, nepažeidžiant atitinkamų priemonių, kurių Rumunija gali imtis siekdama įvykdyti savo įsipareigojimus pagal Euratomo sutartį, jeigu tokios priemonės yra proporcingos, pagrįstos ir ribotos trukmės.

2. Rumunija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo apie jį dienos.

6 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos Rumunija Komisijai pateikia šią informaciją:

a) visą iš pagalbos gavėjo susigrąžintiną sumą (pagrindinę sumą ir susigrąžinimo palūkanas);

b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis, kad būtų įvykdytas šis sprendimas, aprašymą;

c) dokumentus, įrodančius, kad pagalbos gavėjui buvo nurodyta grąžinti pagalbą.

2. Rumunija informuoja Komisiją apie nacionalinių priemonių, kurių ji ėmėsi šiam sprendimui įgyvendinti, taikymo eigą tol, kol bus susigrąžinta 3 straipsnyje nurodyta pagalba. Komisijos paprašyta, ji nedelsdama pateikia informaciją apie priemones, kurių jau imtasi ir kurių planuojama imtis, kad būtų įvykdytas šis sprendimas. Ji taip pat pateikia išsamią informaciją apie pagalbos ir susigrąžinimo palūkanų sumas, jau susigrąžintas iš pagalbos gavėjo.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Rumunijai.

Priimta Briuselyje 2020 m. vasario 24 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Vykdomoji pirmininko pavaduotoja

([58]) 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (ES) 2015/1589, nustatantį išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).